

Katoliški glas

Settimanale - Spedizione in abbonamento postale - Pubblicità inferiore 50%

Redazione - Uredništvo: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorizia - Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 0481/536978

Poduredništvo: 34133 Trieste - Trst - ul. Donizetti, 3 - Tel. 040/370846 - Fax 040/633307 - Poštni t/rn 10647493 Zadruga Goriška Mohorjeva

TAXE PERÇUE	GORIZIA
TASSA RISCOSSA	ITALY

NAŠ UVODNIK

Ob 8. marcu: živeti svojo identiteto

Spomin me pospremi v rano mladost, ko sem kot sedemletna deklica, da bi ugodila mami, popeljala svojo punčko na sprehod. Ta je bil zelo kratek, ker sem se v strahu, da me kdo izmed sošolcev opazi z vozičkom, vsa upehana kar najhitreje vrnila domov. Že takrat sem zavračala vloge, ki so jih odrasli odmerili deklicam: pridna deklica se igra s punčkami, nosi čedna krilca, pomaga mami pri hišnih opravilih, se ne klati po vasi itd. Meni pa so bile vseč kratke hlače, potepanje po gmajni in lov na čričke, igranje na nogomet s sošolci...

Omenila bi še spomin iz mladosti, ki se mi je vtisnil globoko v srce. Ko sem prebirala knjigo z izborom dopisov znanega časnikarja Virgilia Lillija, nisem mogla verjeti opisu, kako so zvečer sestre misijonarke hodile po tesnih ulicah bornih kitajskih vasi in odnašale dojenčke, ki so jih družine zavrgle, ker je šlo za deklice.

Leta so minila, marsikaj se je od takrat spremenilo in ženska si je priborila marsikatero pravico. Zato si bo kdo lahko postavil vprašanje, ali je še smiselno praznovati 8. marec. Vendar v svetu, iz katerega zija praznina vsakršnih vrednot, kjer vladajo skrajni permisivizem, potrošništvo, individualizem, je toliko bolj potrebno poudarjanje važnosti »ženskih« lastnosti: nežnosti, čustvovanja, strpnosti, solidarnosti in predvsem ljubezni. Ko prebiram novice ali poslušam razne oddaje po televiziji, imam vtis, da se spet dvigajo demoni iz preteklosti: brezposelnost, ki še najbolj prizadeva žensko stvarnost, grozote vojne, novi »duceji«, ki obljublajo raj na zemlji, nacionalistične strasti. Ali se je ves svet zaklel, ali se je obrnil na glavo? Leto 1994 je razglašeno za leto družine. Pred kratkim sem zaprepaščena sledila oddaji po televiziji, ki je bila posvečena problemom »družine« homoseksualcev. Nikoli prej nisem tako začutila, kakšen prepad zija med svetom in cerkvenim naukom.

V današnji družbi, ki je vsa usmerjena v vrednote smrti, čeprav je ta beseda skoraj izrinjena iz našega vsakdanjega besednjaka, naj ženska nanovo odkrije svojo identiteto, naj svobodno zaživi svojo ženskost v vsakem trenutku in povsod in naj bo predvsem posrednica življenja, in ne smrti. Ob koncu naj gredo naše misli vsem tistim ženskam na svetu, ki so kot ženske žrtve tudi raznih kultur, izpostavljene vsemu mogočemu psihičnemu in fizičnemu nasilju.

Nadja Maganja

Sestreljeni Galebi

Atlantsko zavezništvo - bolj pravilno bi bilo reči Amerika - je v ponedeljek zjutraj v Bosni udarilo brez napovedi in sestrelilo štiri Galebe, ki so za vsako izmed sil vpletnih v spopade v Bosni namah postali zelo nerodni. Vsi se jih otepajo in to je najboljši dokaz, da je opozorilni udarec bil zelo na mestu in da bo imel pozitivne učinke. Prizadel je napadalca, ki je kršil resolucijo OZN - tako je tudi Rusija zavzela dosti bolj spravljivo stališče - in je bil praktično brez neposrednih posledic za prebivalstvo. Ob takem izidu se človek nehote vpraša, ali bi ne bilo bolje udariti na podoben način že pred dvema letoma (ali celo med vojno v Sloveniji) in preprečiti trpljenje in smrt stotisočev ter razdejanje

države. Toda egoizem, pomisleki, pogojevanje drugih in morda tudi zainteresiranost nekaterih sil so naredile svoje. Ko bi ne tega storili Američani, bi ne nastopil nihče. Slabo spričevalo za Evropo.

Zdravniški pregledi

Ne plačujejo (ali plačajo manj) zdravniškega pregleda:

- otroci do 10 let:	7.000.000
- osebe z nad 60 leti:	12.000.000
- invalidi:	1.000.000
- »priznani« bolniki:	6.000.000
Skupno oseb	26.000.000

Plačujejo: približno 30.000.000
Bolnica je za vse brezplačna.
Italija ima 56.411.290 prebivalcev.

Stranke in kandidati

Volilni urad na tržaškem prizivnem sodišču je zavrnil nekatere kandidate, ki so jih predložile stranke in zavezništva prejšnjo nedeljo in ponedeljek. Tako je iz proporcionalnega dela volitev v poslansko zbornico izpadlo Demokratično zavezništvo, ker ni zbralo dovolj veljavnih podpisov predložiteljev.

Za proporcionalni del poslanskih volitev bo torej v Furlaniji-Julijski krajini tekmovalo deset strank, vsaka z enim kandidatom.

Za večinski del poslanskih volitev nastopa skupno sedem strank, vendar ne v vseh okrožjih.

Za senat bomo imeli v tržaškem in goriškem okrožju po štiri kandidate.

Slovenski kandidati

Kot smo že poročali, je bilo vprašanje slovenskih kandidatov eno izmed osrednjih vprašanj na pogajanjih med strankami pri snovanju širokih zavezništev, ki jih vsi

ljuje zakonodaja o večinskem volilnem sistemu. Zaradi odklanjanja zahteve Slovenske skupnosti, da morata biti kandidata v goriškem senatnem in tržaškem okoliškem poslanskem okrožju Slovenca, in to taka, ki naj zadovoljita pričakovanja naše pluralistično razvejane narodnostne skupnosti, je slovenska stranka zapustila pogajanja ob »naprednem omizju«.

Po dokončnih podatkih sta na listah »naprednega zavezništva« (simbol z napisom Progressisti) dva Slovenca. V senatnem okrožju, ki zajema večji del goriške pokrajine, Benečijo in občine Devin-Nabrežina, Zgonik in Repentabor, kandidira dosedanji goriški senator Demokratične stranke levice, sociolog prof. Darko Bratina.

V tržaškem okoliškem poslanskem okrožju kandidira mlajši sindikalist in zastopnik Stranke komunistične prenovne Renato Kneipp, ki je iz Šklednja, a živi na Opčinah.

Pregledovanje imen kandidatov pa je prineslo še presenečenje. Na novi in čisto neznani listi Stranke naravnih zakonov kandidirata v obeh tržaških poslanskih okrožjih Slovenca iz dolinske občine M. Zeriali in A. Corbato, ki seveda ne moreta računati na uspeh.

Stališče SSK

Slovenska skupnost je po prekinitvi pogajanj o sodelovanju pri »naprednem omizju« sklenila, da se razgovori z vodilnimi kandidati in preveri, katera so njihova stališča o treh bistvenih vprašanjih: o zaščitenem zakonu, o zahtevi po zagotovljenem zastopstvu naše narodnostne skupnosti v vseh izvoljenih telesih in o odnosu med izvoljenimi predstavniki in organizirano slovensko skupnostjo.

V prvi polovici marca bo ponovno zasedal strankin deželni svet in oblikoval stališče s priporočili za so-mišljenike.

Labirint

Labirint: tako je na kratko označil italijansko predvolilno situacijo dopisnik, ki je skušal obrazložiti svojim bralcem v tujini, kaj se pravzaprav dogaja v Italiji in kaj tej državi grozi. Vseh se je zdaj polastila predvolilna mrzlica, ki ni najbolj primerena za poglobljene analize, res pa je, da bodo volitve marsikatero stranko dokončno zreducirale, toda večjih pretresov verjetno ne bo. Naj zmaga levica ali desnica - center bo skoro gotovo potisnjen v ozadje -, se verjetno ne bo zgodilo nič katastrofalnega, saj bo večina volilnih koalicij kmalu po izidu volilne preizkušnje razpadla in začele se bodo kovati vladne koalicije. Prave igre se bodo začele šele takrat in do tedaj je vse odloženo. Zaplet s postopkom za vložitev list in kandidatov je nekoliko oklestil udeležence volitev, vendar pa bodo volilci še vedno imeli veliko preveč strank in gibanj na izbiri. Medtem pa se je začela volilna propaganda, v kateri se je že izkazal Berlusconi, ki obljublja čudeže. Levi tabor naprej polemizira v svoji notranjosti o radikalizmu komunistov, medtem ko čaka sredina na usodni poraz.

3 bronaste medalje

Slovenija si mogočno utira pot v svet prek športa. Slovenski smučarji so namreč prinesli iz zimskih olimpijskih iger v Lillehammerju na Norveškem tri bronaste kolajne; osvojili so jih Alenka Dovžan, Katja Koren in Jure Košir. Ob vrnitvi v Slovenijo so jim v ponedeljek, 28. februarja, pripravili v Ljubljani, Mariboru in Mojstrani velik smučarski praznik, ki se ga je udeležilo nepričakovano število navdušenih Slovencev. Trem mladim smučarjem čestitamo za prestižni uspeh.

Bliža se ura, in je že tu, ko poslanstvo žene dobiva svojo polnost. Prišla je ura, ko žena dobiva v družbi tolikšen vpliv, izžarevanje in moč kakor še nikoli. Zato morejo žene v tem trenutku, ko v človeštvu nastajajo tako globoke spremembe, če bodo polne evangeljskega duha, mnogo prispevati k temu, da človeštvo ne bo krenilo na pot brez izhoda, na pot pogube.

Pismo Janeza Pavla II. družinam

Na svečnico, ko vidimo v templju zbrano Nazaretsko družino pri darovanju Deteta Jezusa, je sv. oče naslovil posebno pismo vsem družinam: »Obhajanje leta družine mi nudi prijetno priložnost potrskati na vrata vašega doma z željo, da vas pozdravim z veliko prisrčnostjo, in se ustavi z vami.«

DRUŽINA - PRVA POT V ŽIVLJENJE

Za temi prijaznimi besedami pozdrava razvija sv. oče nauk o družini in sicer na osnovi naravne danosti, da je družina prva in najvažnejša pot človeka v življenje in po družini pot v njegovo poklicanost v posredovanje nadaljnega življenja, ko bo sam ustanovil novo družinsko jedro. Družina je prva in osnovna celica človeške družbe. Če je ta celica zdrava, bo tudi človeška družba zdrava. Družina je poklicana k molitvi: »Molitev utrjuje povezanost in trdnost v družini s tem, da družina postaja trdna v Bogu.« V tem svetovnem letu družine molimo za družine, poziva papež.

DRUŽINA KRAJ DAROVANJA

Družina, to je zveza moža in žene, je po božji volji vrt novega življenja, kot je rekel Bog prvim staršem: »Rastita in množita se.« Istočasno je tudi rast obeh zakoncev v medsebojnem darovanju v ljubezni in zvestobi in v darovanju za blagor naraščanja v družini. Pri tem omenja sv. oče umestnost, da bi v družini ostali povezani vsi, mož in žena, otroci in tudi stari starši. Družina naj bo občestvo oseb v ljubezni, zvestobi, medsebojni pomoči. Svoj začetek ima družina v zakonu, ki ga dva, mož in žena, skleneta zavestno in svobodno brez pridržkov.

Prav tiste dni, ko je pismo izšlo, se je sprožil škandal, ko je Evropski parlament izglasoval zakonsko priporočilo, naj se priznava kot veljavna zakonska zveza tudi tista, ki jo skleneta osebi istega spola in naj se takima zakoncem dovolj tudi posvojitev otrok. V Vatikanu so pojasnili, da je bilo Pismo izdano 2. februarja, torej pred ono resolucijo v štrasburškem Parlamentu.

ODGOVORNO STARŠEVSTVO

Pismo se potem loteva raznih vprašanj sodobnega časa, na primer odgovornega starševstva. Glede tega se sklicuje na nauk zadnjega koncila, po katerem ima zakonsko občevanje dva namena: potrjevanje medsebojne predanosti in posredovanje novega življenja. Teh dveh namenov ni dovoljeno umetno ločevati. Posebej papež govori o ljubezni, ki naj bo trajna vez v družini; imenuje jo »kultura ljubezni«. »Ljubezen je resnična, kadar ustvarja blagor oseb in skupnosti, kadar ga ustvarja in daruje drugim«, pravi sv. oče. Prava ljubezen v zakonu torej ni sebičnost, ki išče najprej svoj lastni blagor.

ODNOSI V DRUŽINI

V nadaljevanju Pisma posveča pozornost odnosom v družini, ki jih je Bog izrazil v zapovedi: »Spoštuj očeta in mater.« Zapoved zajema odnos otrok do staršev, a tudi staršev do

VEST SE PREBUJA

otrok. To zadnje se tiče predvsem vzgoje otrok v veri, molitvi, poštenju; pri otrocih pa v skrbi za starše tudi v njihovi starosti. Civilna družba je poklicana, da spoštuje pravice družin, jih ščiti in jim pomaga pri izvrševanju njih dolžnosti. Krščanske družine naj ne spregledajo, da pri svojem poslanstvu potrebujejo tudi božjo pomoč, ki jim jo nudijo poleg molitve tudi zakramenti, posebej še zakrament sv. zakona, ki ga je Kristus postavil, ker je imel pred očmi težave in odgovornosti, ki jih zakonsko življenje neizbežno prinaša. Krščanski zakon je »velika skrivnost«, saj je simbol ljubezni, s katero Kristus ljubi Cerkev kot svojo nevesto, da bi bila čista in brez madeža.

Seveda papež ni mogel mimo sodobnega pojma, ki je prostovoljni splav. Glede tega omenja, kako so številne države legalizirale prostovoljni splav, ki je postal »kultura smrti«. Vendar z zadovoljstvom ugotavlja, da se marsikje že pojavljajo glasni pomisleki zoper to »kulturo smrti« in se razmišlja, kako omejiti ta pojav. »Vest se prebuja!«

Pismo družinam je razmišljanje o sodobni družini, njenih problemih, rešitvah v luči naravnih zakonitosti, a še bolj v luči Kristusovega nauka in njegove milosti, saj »Brez mene ne morete nič storiti«, je dejal Kristus, posebno ne reševati problemov sodobne družine.

K.H.

Od krajevnih do planetarnih načrtov

Janezu Pavlu II. se na splošno priznava to, da ima jasen pogled v sedanji trenutek, da njegovo zanimanje ni samo za Cerkev, temveč za človeka nasploh, naj živi kjerkoli, naj pripada katerikoli veri.

Pogled v sedanost je tesno povezan z bližnjim, novim stoletjem. Glavne papeževe skrbi, ob tisti za Cerkev in seveda za oznanjevanje, grede še družini, človeškemu življenju, problemom bioetike ter političnemu in socialnemu položaju posameznih držav (kar poudarja predvsem ob srečanju s krajevnimi škofi). To niso le izzivi socialnega trenutka, ampak to so glavni stebri, na katerih sloni Wojtyłovo oznanjenje od prvotnega vabila dalje: »Ne bojte se, odprite vrata Kristusu!«

18. maja bo Janez Pavel II. dopolnil 74 let, in nas bo le še šest let ločevalo od novega stoletja. Človek ima vtis, da hoče papež dati pozornosti za posamezne probleme posebno intenzivnost in pospešitev.

Papeževi nasprotniki nimajo argumentov, s katerimi bi mu ugovarjali, zato se zatekajo k osebni žalitvi. To naj bi bil »kulturni« podvig laične inteligence.

To je prišlo zopet na dan, ko je sv. oče izrekel jasne besede v zvezi z znano resolucijo Evropskega parlamenta o juridičnem priznanju »zvez« homoseksualcev.

Ni odveč torej omeniti teh »laičnih« argumentov, da bomo vedeli, kako postopa laični svet.

Papež je ob znani obsodbi povedal to, kar lahko pove zdrava pamet: nemogoče je legalizirati nemoralno in protinaravno zvezo.

Zato je ta papež »srednjeveški« (ali ne vedo, kakšne umetnine so nastale v Srednjem veku?), ultrakonzervativen »Poljak« (tudi to naj bi bila žalitev). Trdijo, da »demonizira homoseksualce kot peklenska bit-

Božja beseda je kakor kruh...

6. marec

3. postna nedelja

»Spravite proč vse to in ne delajte tržnice iz hiše mojega Očeta« (Jn 2, 16)

Jezus očisti tempelj: razžene prodajalce volov, ovc in golobov ter menjalce denarja. Z bičem iz vrvi, ki ga je sam spletel, je vse izgnal iz templja, z ovcami in voli vred (prim. Jn 2, 14-17).

V Janezovem evangeliju Jezusovi učenci osvetljujejo pomen tega dogodka z molitvenim vzklikom iz psalma 69: »Gorečnost za tvojo hišo me razjeda.« V drugih treh, sinoptičnih evangelijih (Marko, Matej, Luka) v pojasnilo spregovorita preroka Izaija in Jeremija: »Moja hiša naj bo hiša molitve za vse narode, vi ste pa iz nje naredili jamo razbojnikov« (Mr 11, 17) (prim. Iz 56,7/Jer 7,11).

V prvih treh, sinoptičnih evangelijih, je dogodek o očiščenju templja uvrščen v zadnje obdobje Jezusovega življenja. V četrtem, Janezovem evangeliju, beremo o njem na samem začetku evangelija. Medtem ko evangelist Luka govori v zvezi z istim dogodkom o razdejanju svetega mesta Jeruzalem (prim. Lk 19, 42), evangelist Janez pripoveduje o porušenju veličastnega Salomonovega templja. »Poderite ta tempelj in v treh dneh ga bom postavil« (Jn 2, 19). Jezus je govoril o templju svojega telesa.

Jezusove napovedi so se uresničile. Jeruzalem in Salomonov tempelj so leta 70 rimski vojaki zares do tal porušili. Iz »podrtega templja«, Jezusovega zavrženega, križanega telesa, je nastala Cerkev. »Kamen, ki so ga zidarji zavrgli, je postal vogelni kamen« (Mt 21, 42) nove, božje zgradbe, svetega templja, ki ga krščanska liturgija imenuje kar sveto mesto, novi Jeruzalem.

Kakšna je danes Kristusova »živa zgradba«, Cerkev, v katero se verniki vzdavamo kot živi kamni?

Njena notranjost je sveta, saj v njej živi sam Kristus. V kolikor Cerkev sestavljamo ljudje, je seveda podvržena slabosti in grešnosti. Zato je hkrati sveta in vedno potrebna očiščenja. Koliko bolj se predaja zakonom sveta, toliko manj izžareva Boga, ki je vir njene svetosti.

Jezus imenuje tempelj hišo molitve za vse narode, Očetov dom.

Ali nismo včasih tudi mi sami kot mali trgovci ali kot klepetave branjeve, ki hodijo v cerkev kot na tržnico? Razgledujemo se, kdo pride v cerkev, in ali ima kaj novega. Nedeljska maša je marsikomu priložnost za razkazovanje. Na trgu novic zveemo kaj slabega o tem ali o onem, in, seveda, tudi sami kaj dodamo.

Cerkev je lahko tržnica tudi v duhovnem pomenu. Postane lahko kraj, kjer si za nekaj izmoljenih molitev ali opravljenih obredov želimo kupiti varnost in priljubljenost pri Bogu. Da bi imeli mirno vest, natančno preštavamo zapovedi in kolikokrat smo jih prekršili, nato pri spovedi odpravimo svojo »zadolžitev« in že spet lahko mirno trgujemo z vero, načeli, zakoni, predvsem za svoje interese, za občutek varnosti in namišljene pravičnosti.

Cerkev lahko postane kraj, kamor hodimo vlagati čake svojih neizpoljenih sanj in iluzij. V tem primeru je kot menjalnica, kjer za ugodno ceno dobiš tolažbo, nekakšen lažni mir, ki opravičuje površnost, neiskrenost in zakrknjenost srca. Verjetno bi Jezus tudi danes zavihtel bič in vzkliknil: »Spravite proč vse to in ne delajte tržnice iz hiše mojega Očeta.«

Zvone Štrubelj

ja« (prava izmišljotina!); »vsi parlamentarci naj bi torej nastopili proti temu nedopustnemu zadržanju«, in... (ta je dobra!) naj se odpravi verouk v šoli.

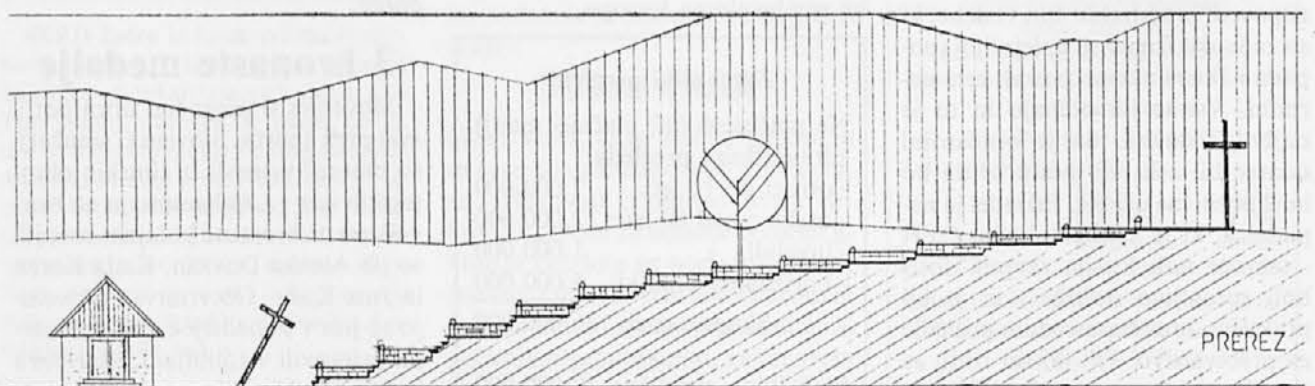
Poleg žalitev uporabljajo še drugo sredstvo proti papežu: izkrivljanje njegovih izjav. Znan je slučaj itali-

janske časnikarke, ki si je popolnoma izmislila papeževe izjave o bosanskih ženskah, ki so bile posiljene.

Papež ne išče odobravanj, aplavzov. Oznanja — prilično ali neprilično. To je njegova naloga.

g. s.

Svetišče v spomin padlim na Lajšah Postane naj naša skupna stvar

Na sliki je v prerezu projekt za »Svetišče« posvečeno vsem padlim na Lajšah nad Cerknim, ki ha je izdelal arhitekt Milan Božič iz Idrije. Pri bodoči kapeli hoče ohraniti arhitekturo svišli. Pred kapelo je predviden prostor, da bo lahko sv. maša tudi na prostem. Po robu med »Svetiščem« in usodnim breznom se vrstijo stopnice križevga pota. Na griču, pred spustom do brezna žrtev, bo pokončen križ. Zadnja postaja križevga pota bo brezo samo.

POGLED V SLOVENIJO

Bližina Rusije, trmasta desnica, nezaščiten kultura

Janez Povše

Kot verjetno mnogo drugih je tudi Slovenija presenečeno obstala ob razpletu dogodkov v Bosni in Hercegovini, ki so se končali z močnim diplomatskim uspehom Rusije in zvođenim ultimatom sil pakta Nato. Na vsak način je nastala na Balkanu in v kar širokem zemljepisnem obrobju povsem nova situacija, ki je v tem trenutku nihče ne zna točno in zanesljivo oceniti. Zanimivo je, da je takoj po usodni nedelji, ko je očitno prišel na dan dogovor med ZDA in Rusijo, Delo precej ostro reagiralo. Smisel komentarja je bil v občutku, da je Zahod vendar na lahek način pustil Rusijo v samo osrčje Balkana, ki utegne biti v bližnji prihodnosti še kako važna strateška točka. To predvsem v primeru, če bodo Srbi še naprej širili vojno ali jo morda celo presumerili proti Makedoniji, ki jo z druge strani stiska Grčija. Za Slovenijo in tudi druge države utegne biti usodna še ena možnost, ki je v tem trenutku zelo prisotna. Lahko da se je pričela delitev bivše Jugoslavije na njen Zahodni in Vzhodni del, kar bi bilo v interesu ZDA in Rusije, prav gotovo pa slabo za Evropo ter prizadete bližnje države. Na vsak način Evropa obstaja bolj na papirju kot zares in očitno ni sposobna nuditi nikakršne varnosti in miru brez svetovnih vesil. Takšno stanje je prav gotovo izjemno nevarno za majhne države, ki postajajo na ta način drobtinica na bogataševih mizi.

Po uspešni povezavi Drnovškove Liberalno-demokratske stranke s tako imenovano »majhno koalicijo«, ki jo sestavljajo Demokratska stranka, Zeleni-ekološko gibanje in Socialistična stranka ali bivša SZDL, so se z zamudo pričela blede dogovarjanja na slovenski desnici. Preprosto ni mogoče razumeti, kako vse tiste politične sile, ki niso preoblečeni dediči prejšnje enopartijske oblasti, ne zmorejo skupnega dogovora. Vsak dan postaja namreč bolj jasno, da na ta način prav tiste politične sile, ki bi morale prinesiti v slovenski prostor zagotovila za novo logiko politike, gospodarstva in vsesplošne miselnosti, izgublajo svoje možnosti, postajajo vse šibkejšje, istočasno še razdeljene na pozicijo in opozicijo. Politična naivnost predvsem Slovenskih krščanskih demokratov in Slovenske ljudske stranke postaja vse očitnejša in sploh ni mogoče razložiti, po kateri logiki sta si obe stranki tako vsaksebi, kot da gre v novem času za nepopustljivo tekmovanje ravno med njima. Obema strankama bi se lahko pridružil tudi Janez Janša s Social-demokratsko stranko, toda tudi tukaj trenutno ni videza, da bi se ta stranka obnašala kaj drugače. Tako je Jože Pučnik, drugi mož Janševе grupacije, sicer izjavil te dni, da je »nova država zamenjala okvir, portret pa je ostal isti«, s čimer je imel v mislih, da gre naprej vse po starem kot v povojnih časih. Istočasno pa je izrazil prepričanje, da ne vidi nobenih možnosti za povezovanje sil na desnici!

Ministrstvo za kulturo pripravlja Predlog zakona o organiziranju na področju kulture, ki naj bi bil zasnovan »po vzoru razvitih zahodnih demokracij«. Predlog ukinja stalno in

pogodbeno zaposlovanje v kulturnih dejavnostih, kar je posebej usodno za gledališča s številčnimi kolektivi. Preprosto rečeno, potiska slovenska politika čez noč kulturo v logiko tržnega gospodarstva, medtem ko šibko gospodarstvo sanira na vse mogoče načine. To je seveda nevzdržno in v bistvu proti kulturi. Najmanj, kar bi bilo mogoče zahtevati, je enako hitro preobražanje kulturne sfere, kot se to dogaja na gospodarskem področju. Sklicevanje na razvite zahodne demokracije ravno tako ne zdrži nikakršnega tehtnega premisleka. Kar je zahodna demokracija razvila v desetletjih, naj bi mlada Slovenija menda dosegla v nekaj letih. V kolikor bo omenjeni zakonski predlog obveljal, se bo kultura znašla v nepopravljivih težavah, njeno ministrstvo pa bo na ta način prištedilo denar verjetno za tista področja, ki s kulturo nimajo nobene zveze.

Duhovnikova zapuščina

Župnik Natale je vodil 45 let župnijo Pobbia pri Bielli, ki je štela morda 100 ljudi. Živel je vedno skromno in revno oblečen, veliko pa je delal.

Ljudem je znal pomagati v vseh potrebah. Postal je pravi izvedenec za propravila električnih motorjev, da so k njemu prihajali tudi od daleč.

Po smrti pa je povzročil pravo presenečenje, da so o njem pisali dnevniki (La Stampa 19.11.1993). Zapustil je 141 milijonov lir svoji gospodinjki pomočnici, denar za pogreb in ostalo Mali hiši božje Previdnosti v Bielli. In to ostalo je znašalo nad eno milijardo lir.

(Vita Pastorale, št. 1,94)

NAŠA GOVORICA

NADA PERTOT

Naše prilagajanje osrednji slovenski govoric na eni strani in italijanski vpliv na drugi strani nas dostikrat spravljata v neprijetne zagate. Pomislimo samo, kakšne težave imamo pri naglaševanju nekaterih besed.

Danes si bomo ogledali od bliže naše priimke. Ti so se ohranjali iz roda v rod, seveda če jih niso poitalijančili, v obliki, kot so jo pisali pred mnogimi leti. V slovenski preteklosti je bilo obdobje, ko ni moglo biti niti zloga in še manj besede brez samoglasnika. Pisali so **vert**, **smert**, **verč**, **kert**, izgovarjali pa tako kot mi danes, **vrt**, **smrt**, **vrč** in **krt**. Ob reformi pisave ob koncu prejšnjega stoletja je e iz teh samostalnikov izginil, ohranil pa se je v uradnih knjigah v župnijah in kasneje na občinskih uradih. Tako je npr. moj priimek ostal **Pertot**, **Škerk** je ostal **Škerk** in ostali so priimki **Verč**, **Kert**, **Merhar**, **Stergar**, **Mezgec** itd. Ker je imel v preteklosti e to pomožno vlogo, je prav gotovo nelogično, da ga danes v enozložnicah še izgovarjamo, v večzložnicah pa celo naglašujemo. Seveda se je ta napačna raba že popolnoma uveljavila in postala del naše govornice. Tako se sama zasačim, da se predstavljam kot **Pér-**

V zadnjem mesecu je v ospredju takšnih ali drugačnih pogovorov tudi Sv. Gora in tamkajšnji lastniško sporni gostinski lokal. O tem se je že veliko pisalo, razpravljalo in govorilo na radiu in televiziji.

Zanimiva je ugotovitev, da je zlasti med delom novogoriške in tudi goriške šolske mladine o tej zadevi ustvarjeno neko nenavadno mnenje. Sam sem že nekajkrat bil pričr zelo prefinjenih, da ne rečem, zrežiranih provokacijskih debat, ki so se običajno končale s čudno ugotovitvijo. Med ta naš mladi rod je nekdo vrgel mnenje: »Cerkev hoče s tem, ko zahteva na Sv. Gori tudi gostinski objekt, spet zaslužiti. Zakaj ni Cerkev zahtevala tega objekta prej, ko je bil ruševina, in ne sedaj, ko je obnovljen? Kdo je sploh dal Cerkvi zemljo, če jo ima...?« Vse to jasno dokazuje, da takšne trditve niso zrasle na »mladostniškem zelniku«, ampak da nekdo želi med to populacijo ustvariti javno mnenje proti veljavni slovenski zakonodaji o denacionalizaciji, ki je končno tudi del slovenske demokracije. Prav tako tudi o cerkveni lastnini, ki je po vseh veljavnih državnih zakonih, neglede v kateri državi, last Cerkve.

Varuhi svetogorskega svetišča, ki so bili (in so delno še) tudi oškodovanci, so pravočasno sprožili pravni postopek za vračanje vse imovine, ki jim je bila z nacionalizacijo odvzeta. To je pomembno, da se poudari! Kaj je spadalo pod to lastništvo, se lahko prepriča vsakdo, če se pozanima na katastrskem uradu v Novi Gorici ali pa v Gorici. Zato upravičeno zahtevajo vrnjeno vse lastništvo in ne samo dela. To celo ni mogoče, saj bi tako bila cerkvena imovina oškodovana, kar pa je zopet sporno z državnim kot tudi cerkvenim pravom.

Za ilustracijo naj navedem: »Primorski dnevnik je na naslovni strani objavil novico, da se Sv. Gori

tot, čeprav vem, da bi bilo prav le **Pertót** (z naglasom na o).

Precej težav imamo tudi pri drugih tipičnih slovenskih priimkih, ki jih izgovarjamo z nekakšnim italijanskim naglasom, tako da zvenijo res tuje. Pred kratkim me je prav zbudilo, kako je nekdo »po slovensko« rekel **Lavrenčič** (z naglasom na a namesto na e) in **Koren** (z naglasom na o namesto na e) in pa še **Kovač** (z naglasom na o namesto na a).

Tako naglaševanje je prav tako smešno, kot je smešno, ko kak Italijan naglašuje Rébula namesto Rebula (z naglasom na u). Slišali smo, da je nastopil z zborom prof. **Hárej** (z naglasom na a, prof. Harej se tudi tako predstavlja), niso pa pozabili naglasiti **Tencé in Tancè**, čeprav ta dva priimka, ki sta doma v Križu in Nabrežini, naglašujemo že od nekdanj **Ténce in Tánce**. Prav tako nasilje izvajamo nad priimki, kot sta **Kánte in Hléde** in še nad katerimi.

Tudi soočanje s temi problemi oblikuje našo osebnost, seveda imamo potem pravico, da izgovarjamo svoj priimek, kakor hočemo. Vendar pa se moramo zavedati, da je priimek del nas in ne smemo dovoljevati, da nam ga kdo pači.

Sv. Gora in denacionalizacija

foto R. Podobnik

vrača odvzeto lastništvo. Odgovorni urednik g. dr. Bojan Brezigar me je osebno opozoril, da je uredništvo Primorskega dnevnika imelo to novico za izredno pomembno, prav zato so jo uvrstili na naslovno stran takoj, ko so zanjo zvedeli. Primorci smo na Sv. Goro zgodovinsko navezani!« To je korektna poteza, ki vsekakor zasluži pohvalo v kulturnem svetu!

Pred leti smo v Primorskih srečanjih opozorili, da mora Sv. Gora ostati romarski ali sakralni kraj, ko so hoteli v razpadajočem romarskem domu urediti muzej o prvi svetovni vojni. Tega so pozneje uredili prav

v sporni gostinski stavbi.

Na takšen kraj, kot je Sv. Gora, gotovo spada tudi gostinska ponudba, o tem nihče ne dvomi. Bilo je tudi jasno povedano, čeprav televizijsko prefinjeno oškrunjeno, da cerkveni lastniki nimajo ustreznega osebja, da bi sami vodili takšen obrat, zato bodo skušali poiskati ustrezno rešitev. Pri vsem tem pa je lahko tudi gostinska ponudba vprašljiva. Na Sv. Goro spada kraju primerna in ne kakršnakoli gostinska ponudba. Ob teh zdradah si lahko mislimo marsikaj? Kot se zdi, se od tu dalje začneja nova zgodba...

Ambrož Kodelja

Ciampi, sinhrotron in manjšina

Odmev SSK na govor predsednika vlade ob odprtju sinhrotrona

Govor, ki ga je imel predsednik italijanske vlade Ciampi od odprtju sinhrotrona pri Bazovici, v več točkah preseneča, ko se dotika manjšinskega vprašanja in slovensko-italijanskih odnosov, je zapisalo v tiskovno poročilo deželno tajništvo Slovenske skupnosti.

Pomemben je poudarek, da so pravice manjšin zahteva časa in pogoj za mir, moti pa neravnovesje pri obravnavi položaja Slovencev v Italiji in Italijanov v Istri ter nekakšno enačenje položaja v Sloveniji in na Hrvaškem. Ciampi pravzaprav kaže večje zanimanje za »liberalizacijo nakupov in ponovne pridobitve nepremičnin« ter za »prosti promet ljudi, blaga in kapitalov«, pri čemer omenja »upravičeno pričakovanje italijanskih državljanov, ki so se rodili na tistem območju in ga niso zapustili prostovoljno«, kot pa za narodnostne pravice italijanske manjšine v Istri. O tem pravi, da se je z razkrojem Jugoslavije končala homogenost ravnjanja z manjšino, ki da jo je poleg tega priznavala italijansko-hrvaško-srbska spomenica z dne 15. januarja 1992.

Pri tem pa pozablja, da »homogenosti« že prej ni bilo, ker so Italijani v Sloveniji uživali, in še uživajo, visoko stopnjo zaščite, poleg tega pa Slovenija omenjene spomenice ni podpisala ravno zaradi izsiljevanja italijanskih pogajalcev, ki niso hoteli priznati italijanskih obveznosti do slovenske manjšine.

O naši narodnostni skupnosti pa Ciampi pravi le, da misli vlada pripraviti »belo knjigo« o položaju manjšinskega varstva. To, kar potrebujemo, je pravična zaščita, ne nova študija, pripominja deželno tajništvo SSK.

Ob koncu je v tiskovnem poročilu rečeno, da ob pomembnem znanstveno-raziskovalnem dosežku,

ki ga prinaša svetlobni generator, ni mogoče mimo dejstva, da je bila njegova lokacija vsiljena domačemu prebivalstvu in predstavlja hudo rano na naseljenem ozemlju slovenske manjšine. Toliko bolj je torej vredno obsodbe, da so obljube oblasti iz aprila 1990 v glavnem ostale na papirju, naj gre za 11 točk dokumenta, ki ga je podpisal predsednik deželne vlade, za pismo tržaškega župana v 7 točkah (vključno o dvojezičnih krajevnih napisih!) ali pa za pismo predsednika Raziskovalnega področja.

Kruh v smeteh

Živim v bližini vrtca in se sprašujem, kako ljudje lahko vržejo toliko kruha v smeti, ko pa vsak dan umirajo ljudje od lakote ne samo v Bosni in Somaliji. Tudi med nami so reveži, ki prosijo vsakdanji kruh. Ali jim pomagamo? Ni dovolj samo lepa misel ob pogledu na sestrane ljudi. Moramo tudi pomagati. Dajmo lačnim kruha!

K.Z.

Naš čas pričakuje predvsem, da pride na dan tista značilnost žene, ki v vseh okoliščinah zavaruje čut za človeka, ravno zato, ker je človek in tako izpričuje: »Največja je ljubezen«

Pasti dvojnega državljanstva za prebivalce bivše Julijske krajine

Milan Gregorič

Novi italijanski zakon o državljanstvu, sprejet avgusta 1992, omogoča pridobitev državljanstva vsem tujim državljanom, ki so po rodu Italijani, oz. vsem tistim, katerih predniki so že bili italijanski državljanji, pod pogojem, da imajo najmanj tri leta stalnega bivanja v Italiji. Pripadnikom italijanske etnije tistega dela nekdanje Julijske krajine, ki je po vojni pripadla Jugoslaviji (Primorska, Istra in Kvarner z otoki), pa izjemoma (17. člen) omogoča pridobitev državljanstva tudi brez obvezne preselitve in stalnega bivanja v Italiji. Po posebni ministrski okrožnici spadajo med dokaze o pripadnosti italijanski etniji in s tem med pogoje za pridobitev državljanstva potrdilo Skupnosti Italijanov o članstvu in kandidatova izjava o nacionalni pripadnosti ter potrdilo o obiskovanju italijanske šole ali šolsko spričevalo.

V tem primeru se ni mogoče ogniti vtisu, da gre, med drugim, tudi za »kupovanje duš«, pa naj še tako lepo zvenijo besede, da gre za pomoč v stiski. In to pot bodo v hudih skušnjavah tudi Primorci. Formalno-pravno so namreč veljale ugodnosti zakona Boniver (hitra izdaja dovoljenja za bivanje, pomoč pri zaposlitvi in namestitvi idr.) samo za prebivalce iz vojnih območij nekdanje Jugoslavije, pri čemer bi naj bila Slovenija izvzeta. Novi zakon pa dvojni državljanstvo velikodušno poklanja tudi nam. Izjava o pripadnosti italijanski etniji je tako in tako človekova osebna izbira, s potrdilo o članstvu v Skupnosti Italijanov pa že po zakonu Boniver ni bilo kakih večjih problemov, celo ne za čistokrvnega Janeza iz Ljubljane, kot smo to lahko slišali na letošnjih študijskih dnevih »Draga 93«. Šolska spričevala in potrdila nekdanjih italijanskih državljanov pa so itak vsa v italijanščini, saj drugih šol v takratni Julijski krajini sploh ni bilo. Tudi predsednik izvršnega odbora Skupnosti Italijanov Maurizio Tre-

mul je brez slepomišenja priznal, da gre za zakon, ki ne daje italijanskega državljanstva samo Italijanom, »marveč vsem tistim, ki so ga izgubili, ne glede na narodnostno pripadnost« (Novice, 21.1.94).

Glede na omenjeni rok za oddajo zahtevkov (15. avg. 1994) in predpisano dokumentacijo, je občutiti čedalje večji pritisk na konzulate, zlasti reškega, ki je moral zahtevati iz Rima močno kadrovske okrepitve. Po izjavah nekaterih pripadnikov italijanske manjšine, ki gledajo na ta dogajanja malo skeptično, naj bi pri spodbujanju pridobivanja dvojnega državljanstva aktivno sodelovala tudi sama Skupnost Italijanov s prelahkotnimi obljubami, da naj bi šlo za državljanstvo »brez vsakršnih obveznosti in s preobiljem pravic«. Kaj to lahko pomeni in povzroči, zlasti med prebivalci Istre in Kvarnera, ki skupaj s Hrvaško skoraj brezperspektivno tonejo v bedo in brezup vsiljene umazane vojne, si lahko samo mislimo. Po nekaterih predvidevanjih naj bi bilo v tem trenutku pripravljeno poseči po italijanskem državljanstvu do 40% prebivalcev Zadra in bistveno večji delež prebivalcev hrvaške Istre, če bi izpolnjevali formalne možnosti. Tudi mnogi Primorci, predvsem socialno ogroženi in tisti, ki so zaposleni v Italiji, se bodo težko upirali tej skušnjavi, še zlasti, če ne bo povezana s tveganjem, da izgubijo slovensko državljanstvo.

Zelo radi bi tudi pritrtili prof. Giorgiu Conettiju iz Trsta, ki je nekako pozval slovensko in hrvaško oblast (TV K-C, 27.1.94), »naj ne bi gledali na imetnike dvojnega državljanstva sovražno« in naj bi jih zaradi tega ne izpostavljali kakih prehudih izbiri, češ, saj smo tik pred tem, »da bomo vsi skupaj živeli v združeni Evropi«, kjer bo vprašanje več državljanstev tako in tako samo po sebi rešeno. Zavedamo se tudi, da bi morebiten nov eksodus, zlasti pripadnikov italijanske etnije, hudo prizadel te kraje. Ne moremo pa

prezreti, da so možni tudi še kaki drugi, manj rožnati razpleti. Na primer, da se stvari s Hrvaško in Istro še bolj zapletejo, kot so se že, in morda celo uidejo akterjem iz rok, kar bi pomenilo balkanizacijo širšega prostora in ustrezne ukrepe Evrope in predvsem Italije, tudi z morebitno motivacijo zavarovanja tako velikega števila njegovih (novih) državljanov. Verjetno g. Conettiju tudi niso tako neznana opozorila o močnih silah v Italiji, ki želijo oslabiti vzhodno mejo kot tudi ne informacije o ostri psihološki vojni, ki jo na tleh Istre in Kvarnera vodijo razne mračne centrale z obeh strani Jadrana. In končno v okviru koalicijskih dogovorjanj pred novimi italijanskimi parlamentarnimi volitvami se je pokazala kot možna zveza Berlusconi-Fini, če ne tudi tista z Bossijem, in si lahko samo mislimo, kaj bi se zgodilo, če bi bilo npr. neofašistom dano, da soodločajo o zunanji politiki. Odobravanje dvojnega državljanstva pod takimi izjemnimi pogoji in s takimi časovnimi pospeški je mogoče razumeti tudi kot pritisk na dve novi državi, da ne bi slučajno s kakimi omejitvenimi ukrepi postavili imetnike pred kako izbiro. Da pri tem niti ne poskušamo razčlenjevati zapletov okrog vprašanj, kje bo tak državljan volil in bil izvoljen, kje bo služil vojaški rok, kaj bo s posedovanjem nepremičnin, kako se bo počutil in vedel v primeru napetosti ali celo sovražnosti med »matičnima« državama itn. Tudi če smo še taki sanjači in optimisti, vendarle ne moremo kar tako prezreti teh »umazanih podrobnosti«.

Slovenski dom

V Zavodu sv. Stanislava v Šentvidu pri Ljubljani je v nedeljo, 6. februarja, ljubljanski nadškof dr. A. Šuštar blagoslovil Slovenski dom. Dom je mišljen kot kulturno-kongresno središče za Slovence doma in po svetu. V okvir Slovenskega doma bo tudi spadal hotel z 90 do 100 posteljami. V veliki dvorani z odrom bo prostora za 300 ljudi. Trenutno je dvorana opremljena z 200 sedeži, ki jih je daroval Vinko Zaletel, bivši zavodnar.

Istočasno je bila odprta Galerija Staneta Kregarja. Kregarjevi dediči so Zavodu sv. Stanislava podarili 86 umetniških del, ki predstavljajo razvojne stopnje Kregarjevega dela. Dela so razstavljeni v šestih dvoranah in so na ogled vsak dan razen ponedeljka.

Slavnostni govor je imel prof. Alojz Rebula.

»Če ne bi sam videl, ne bi verjel!«

Tako je rekel osemdesetletni Teddy Kollek, ki je bil 30 let župan Jeruzalema. In kaj je videl? Videl je objem miru med judovskimi rabini in katoliškimi kardinali. Do tega je prišlo pri zgodovinski mednarodni konferenci predstavnikov judovske in krščanske vere. Famiglia Cristiana ima v zadnji številki veliko fotografijo, na kateri milanski kardinal Martini vsaja drevo v »Gozdu miru« pri Jeruzalemu.

Pobudo za konferenco v Jeruzalemu, ki je bila v začetku februarja in je trajala štiri dni, je dal rabin David Rosen. Splošna ocena je, da je bil storjen velik korak na poti zblizanja med judi in kristjani.

Spomenik dekanu Kosu

Kosu

Na sliki je spominska plošča dekanu Viktorju Kosu, ki so jo komenski farani postavili ob 50-letnici požiga Komna in Rihemberga. Požig vasi in internacija prebivalcev sta bili maščevanje okupatorja zaradi napada na nemško kolo, dne 2. februarja 1944.

Kaj pišejo drugi Quinzio - Del Noce: kako verovati danes?

Filozofski pristop do nekaterih vidikov človekovega bivanja povezanih z vero in moralo je po svoji naravi tako zapleten, da ga je v površni časopisni obdelavi težko ali morda celo nemogoče pravilno osvetliti. Ta pomislek velja seveda tudi za časnika in esejista Sergia Quinzia, toda z razliko od kakih drugih je pri njem izbira teme vedno dražljiva, izvajanja pa sicer marsikdaj sporna, a nikdar banalna. Z njegovimi trditvami se lahko strinjamo ali jih odklanjamo, priznati pa mu moramo, da zna vedno seči v srž stvari. Tako je storil tudi pred nedavnim, ko je na straneh milanskega dnevnika »Il Corriere della Sera« (5.2.1994) stopil v namišljeni dialog s postumnim, še neobjavljenim pismom filozofa Augusta Del Noceja.

V tem pismu (z dne 8.1.1984) Del Noce kaže na nihilizem kot na največje zlo današnjega časa: »(...) nihilizem sleherni vrednoti zmanjša na njeno menjalno vrednost (...). Najhujša posledica tega nihilizma je izguba smisla za medsebojno povezanost dejavnikov v našem času (...). Katoličani preveč sprejemajo sodobno misel marksističnega ali meščanskega izvora. Posledica tega je, da svoje metafizike in svoje vere ne pojmujejo več kot resnico (...). Dva svetovna nazora pogojujeta danes vse posamične sodbe: razsvetlensko-masonski in marksistični. Oba sta zmotna. Treba se je izviti iz tega objema, toda koraki v to smer so bili do danes zelo skromni. Zelo huda je odgovornost katoličanov, ki so se po letu '60 »želeli posoditi« s tem, da so se oprijeli enega ali drugega omenjenega nazora. S tem pa so povzročili, da je danes težje verovati kot nekoč.«

Tako Del Noce. Sergiu Quinzio se Del Nocejev pristop ne zdi v celoti prepričljiv. Po njegovem mnenju je temeljna dilema sodobnosti tale: veruje, kdor hoče ali kdor more? V prvem primeru bi bila vera zgolj moralna izbira, v drugem primeru pa bi zadeli ob nepremostljivo oviro »bož-

je nemoči«.

Quinzio pravi, da je danes verovanje nujno v protislovju z zgodovino in logiko sveta in se pri tem sklicuje na Dostojevskega, ki naj bi bil to spoznal med prvimi. V nadaljevanju navaja znamenite besede, ki jih je F.M. Dostojevski napisal v pismu Nataliji D. Fonvizini leta 1854: »O sebi vam lahko povem, da sem otrok svoje dobe, otrok nevere in dvoma, in da bom takšen ostal (to dobro vem) do groba. Kako strašen nemir mi povzroča v duši želja, da bi veroval, in kako bolj in bolj narašča, čim več je nasprotnih dokazov. In vendar mi Bog včasih dodeli trenutke popolnega blaženstva. V teh trenutkih se v meni utrdi jasno in sveto prepričanje. Moja veroizpoved je zelo preprosta: verovati, da ni na svetu nič lepšega, nič razumnejšega, nič popolnejšega kot je Kristus. Ne samo da ni ničesar, temveč (...) ničesar takega tudi biti ne more. Še več: če bi mi kdo dokazal, da je Kristus zunaj resnice, in če bi bilo dejansko izpričano, da je resnica zunaj Kristusa, bi se rajši odločil za Kristusa kot za resnico.«

Edino tako — to se pravi paradokso —, pravi Quinzio, je možno verovati sodobnemu človeku, in pesimistično napoveduje, da se krščanstvo na zgodovinski (človeški) ravni ne bo več družbeno uveljavilo. V podporo tega svojega gledanja navaja vrstico iz Lukovega evangelija: »Vendar, kadar bo prišel Sin človekov, ali bo našel vero na zemlji?« (Lk 18, 8).

Stališča Sergia Quinzia in navedek iz velikega ruskega pisatelja seveda odpirajo vrata celi vrsti vprašanj in ugovorov. Na primer: ali se more vera odpovedati racionalnemu argumentiranju? Ali lahko vera sloni na protislovju? Kaj pa dogma I. Vatikanskega koncila o možnosti umskega pristopa do verskih resnic? Za natančnejšo razčlenbo vseh teh pomislekov je ena sama časopisna stran seveda premalo.

T.S.

Horacijeva proslava v Katoliškem domu

HORATIVS
ANNO AB OBITV
BIS MILLESIMO
CELEBRATUS

Klasična gimnazija in licej Primoža Trubarja iz Gorice je posvetila latinskemu pesniku Horaciju posebno proslavo ob dvatisočletnici njegove smrti. Ime znamenitega pesnika je za en večer prestopilo prag pisane besede, učnih knjig in šolskih prevodov ter postalo sijajno prizorišče, na katerem se je srečalo več generacij dijakov in profesorjev, ki so do kraja napolnili dvorano Katoliškega doma.

HORACIJEV PESNIŠKI SVET

Kvint Horacij Flak je pesnikoval v času cesarja Avgusta (1. stoletje pred Kristusom), v najslavnejši dobi cele rimske zgodovine, saj je takrat Rim postal *caput mundi* in zavladal nad svetom. Skupaj s sodobnikom Vergilijem predstavlja vrh latinskega pesništva v tej takozvani klasični dobi.

Šolal se je najprej v Rimu, potem pa v Atenah. V tem času je v Rimu izbruhnila državljanska vojna. Val osvobodilnega navdušenja je takrat zajel tudi Horacija, ki je vstopil v vojsko Cezarjevega morilca Bruta. Ko se je vrnil v Rim, se je znašel sam, brez doma in brez prijateljev. Duhovna stiska in materialno pomanjkanje sta ga pahnili v naročje poezije. Pesmi so mu pridobile veliko dragocenih prijateljev, med katerimi samega cesarja Avgusta.

Od Horacijevga ustvarjanja so se ohranile štiri zbirke: Epode, Satire, Carmina in Epistule. Epode (ime izhaja iz metričnega sestava teh poezij) so nastale v času vojne, zato so izraz pesniškega notranjega nemira in napadalnosti, ki ju pozneje ne srečamo več. Satire so ogledalo pesnikovega življenja in okolja. V njih izraža svoja splošno veljavna načela, ki jih še danes poznamo in uporabljamo kot izreke: vsaka stvar ima svojo mero (est modus in rebus), zadovoljstvo z malim (contentus... parvo), ne čuditi se ničemu (nil admirari), aurea mediocritas, carpe diem, itd. Carmina (ali Ode) nam prikazujejo Horacijev lirični svet in pomenijo popolno uresničenje njegove pesniške osebnosti. Epistulae (Pisma) pa so nova pesniška zvrst, ki jo dotlej niso še poznali in so zadnje Horacijevga delo.

SLOVESNA PROSLAVA

Haendlov Preludij v izvedbi glasbenega trija licejskih dijakov Ane Černic, Petra Gusa in Davida Bandedija je publiki odprl vrata v sugestivni svet umetnostne kulture. Po uvodnem pozdravu prof. Milka Rennerja, ravnatelja goriške Klasične gimnazije in liceja, so se zvrstile

recitacije Horacijevih pesmi v odlični izvedbi sedanjih dijakov. Venec Horacijevih pesnitev je popestril tudi mešani zbor, ki so ga sestavljali sedanjci in bivši dijaki, pod vodstvom Hilarija Lavrenčiča. Zapel je tri pesmi s Horacijevim besedilom: *Integer vitae* (F. Flemming), *Semper pauper eris* (J. Gallus) in *Rectius vives* (Z. Codaly). Sopranistka Darja Pavio pa je ob klavirski spremljavi Valentine Pavio zapela Novakovo *Nox erat et caelo fulgebat*.

Pomemben trenutek proslave je bil slavnostni govor dr. Kajetana Gantarja, profesorja latinščine na ljubljanski univerzi in odličnega prevajalca iz latinščine. Njegove besede, ki so s citati Horacijevih verzov združevale daljno preteklost s sedanostjo, so v poslušalcih pustvarile svojevrstno atmosfero, v kateri se je ritem antične metrike

prepletal s sijajem znanstvene dovršenosti. Pesnikova osebnost in njegov pesniški svet sta nanovo zaživela, tako kot se tudi v šolah v Sloveniji ponovno prebujata študij klasične omike, medtem ko je po Gantarjevih besedah bilo doslej prav v zamejstvu središče za ohranitev humanistične kulture med Slovenci. Ob koncu se je predstavnik bivših dijakov spomnil še vseh profesorjev, med katerimi tudi pokojnega prof. Draga Butkoviča. Dolgoletnemu ravnatelju M. Rennerju pa je izročil darilo v zahvalo za njegovo neutrudno delo.

Večer se je zaključil v družbi sedanjih in bivših licejcev ter profesorjev, kjer je z obujanjem spominov ponovno zaživel nepozabni živahni in prisrčni duh iz licejskih mladostnih dni.

Damjan Hlede

(Foto Studio Reportage)

Natečaj za izvirno skladbo na besedilo Franceta Balantiča

Razpis in pravila

Zveza slovenske katoliške prosvete v Gorici razpisuje natečaj za izvirno skladbo na besedilo Franceta Balantiča:

- kategorija A: zborovska skladba za mešani, moški ali ženski zbor.
- kategorija B: samospjev s spremljavo klavirja ali komorne instrumentalne skupine.
- kategorija C: vokalno-instrumentalno delo v obliki kantate.

1. Natečaj je odprt za vse skladatelje brez omejitve. Udeleženci lahko sodelujejo z eno ali več skladbami v vsaki kategoriji. Prijavljene skladbe morajo biti še neobjavljene in neizvedene.

2. Nagrade:
- kategorija A:
 - prva nagrada 2.000.000 lir
 - druga nagrada 1.000.000 lir
 - tretja nagrada 500.000 lir
 - kategorija B:
 - prva nagrada 2.000.000 lir
 - kategorija C:
 - prva nagrada 3.000.000 lir

3. Prijavljene skladbe bo ocenjevala komisija, ki bo sestavljena iz priznanih strokovnjakov. Ocenjevalna komisija ima pravico, da ne podeli vseh nagrad. Vse odločitve komisije so dokončne in nepreklicne.

4. Vsa prijavljena dela morajo prispeti do 30. julija 1994 v petih izvodih (fotokopija) na naslov: Zveza Slovenske Katoliške Prosvete,

V.le XX Settembre 85

34170 Gorizia - Gorica (Italija)

Partiture naj se oddajo nepodpisane in pod geslom. To naj bo napisano na zunanjo stran priložene zapečatene ovojnice, ki naj vsebuje ime in priimek, rojstne podatke, točen naslov avtorja s telefonom oz. faksom.

5. Rezultati bodo znani najkasneje do 15. oktobra 1994 in objavljeni v javnih medijih.

6. Vse pravice do prve izvedbe, objave, snemanja in izdaje nagrajenih in priporočenih skladb, pripadajo organizatorju natečaja. Skladatelji za to ne dobijo nobene odškodnine.

7. Sodelujoči na natečaju so brez izjeme dolžni sprejeti določila tega razpisa in pravil.

8. Organizator si pridržuje pravico, da iz tehničnih, organizacijskih ali umetniških razlogov spremeni ta pravila. O tem bodo sodelujoči pravočasno obveščeni.

Nedeljske slovenske sv. maše v Gorici

Stolnica, ob 7. uri.
Sv. Ignacij, ob 9. uri.
Placuta, ob 9.45.
Sv. Ivan, ob 11.30.
Kapucini, ob 19.30.
Zavod sv. Družine, ob 8. uri.
Čudodelna Svetinja, ob 8. uri.

Nova premiera Odra 90

(Foto Studio Reportage)

Gledališke skupine Odra 90 ni treba podrobno predstavljati, saj že štiri leta združuje mlade z Goriškega, ki jim je pri srcu lepa slovenska beseda. Zanj radevolje žrtvujejo marsikatero prosto večerno uro, namesto da bi posedali pred televizijskim sprejemnikom ali pa šli v oglašujoče diskoteke kot mnogi njihovi vrstniki. Nekateri mladi igralci so uprizorili že nekaj uspešnih predstav, sodelovali pa so tudi pri marsikateri proslavi in predstavitvi literarnih del. Nastopali so pod strokovnim vodstvom priznanega dolgoletnega člana Radijskega odra Franka Žerjala. V soboto, 26. februarja, so se predstavili na odru Katoliškega doma v režiji Kazimirja Černica. Černica poznamo iz nekaj prav posebejnih karakternih vlog (npr. Cene v spevoigri Srce in denar). Tokrat se je z mladostno zagnanostjo že drugič poskušal v režiji. Lani je režiral dramo Mati, letos pa predlagal in izbral Finžgarjevo delo Divji lovec, priljubljeno poučno igro, ki so jo pogosto uprizarjali na čitalniških in kaseje vaških odrih. Delo je nastalo v začetku stoletja in je »še romantično-realistična melodrama v slogu ljudskih iger iz sredine 19. stoletja« (J. Kos), namenjeno predvsem ljudskemu občinstvu. Tovrstne igre so zelo navduševale do srede našega stoletja, ker so bile ljudem vsebinsko blizu. Današnjemu človeku pa je ta problematika bolj oddaljena, vendar je prav, da ne pozabljamo tudi na ljudsko dramatik, na preteklost. Tako nas je drama Divji lovec popejljal nazaj v 19. stoletje, ko sta se po vaseh še bila dva svetova, »gruntarski« in »bajtarski«, ki se nista mogla zblížati in zlititi drug v drugega. Med njima je bil velik prepad, zato tudi ljubezni porojene med njima niso imele bodočnosti: Janez in Majda ne moreta s svojo gorečo ljubeznijo prebiti te stene, ki ju loči. Ona je premožna gruntarska hči, on pa bajtarski sin. V življenju se ne moreta združiti, zato se njuno razmerje tako tragično zaključuje.

Precej zahtevno vlogo divjega lovca Janeza je odigral Sandro Curzola. Škoda, da je bil premalo značajan in včasih neprizadet. Boljša je bila Katja Sfiligoj, saj je Majdo izrisala bolj živo in izrazito. Marinka Černic je posebela kočarico Marušo. Na odru se je pojavila nekaj minut, a je svojo junakinjo podala doživeto, dramatično, tako da je zelo pritegnila gledalčevo pozornost. Dobro so se odrezale tudi Tamara Kosič kot An-

ka, Anka Černic - kovačeva žena Špela, Elena Bensa - Roza.

Zelo posrečen in prisrčen v svoji hudomušnosti je bil Robert Antoni kot vaški posebnež Tonček. Anton je svojega berača dokaj dobro karakteriziral. Mestoma je gledalce spravil v odkrit smeh. Marko Černic je precej krepko in ostro zarisal Zavrtnika - rihtarja, ki mu je bil pri srcu bolj denar kot pa hčerina sreča. Jan Leopoli je kar prepričljivo posebil prevzetnega Gašperja. Precej dobro so oblikovali svoje like tudi Miloš Čotar - gostaški sin Tine, Jordan Figheli - oštir Grozdek, Matej Klanjšček - kmet Rožman. Poleg njih so pri predstavi sodelovali še Manuel Figheli - Jež, Robert Valentinčič - Gaber, Matjaž Pintar - Eržen, Fabjan Sfiligoj - Sajatov Jure, Enea Černic - prvi birič, Matej Leopoli - drugi birič, Klavdij Komic - prvi godec, Kazimir Černic - drugi godec in seveda mala Alice Černic, ki je prisrčno in precej sproščeno odigrala vlogo pastirčka Jurčka.

Pri realizaciji predstave je pomagala še Snežica Černic, ki je poskrbela za kostumografijo. Elegantne lepake, ki so nevsiljivo vabili na premiero, je izdelal Herman Kosič. Tudi scena je bila njegova zamisel, uresničil pa jo je Alojz Maraž. Še posebno na premieri važno vlogo šepetalk je tudi tokrat sprejela Mirjam Obljubek, ki sledi skupini že od njene ustanovitve. Pripomogli so še: Primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice, K.U.D.F. Žiberna, Povir, Mario Leopoli, Igor Devetak, Slavko Kosič in Odbor Katoliškega doma.

Številni gledalci so ob koncu nagradili vse izvajalce s prisrčnim ploskanjem, saj so se potrudili in postavili na oder dveurno predstavo v tako kratkem času. Nekatere negotovosti in spodrsaljaji so brez dvoma izhajali iz treme, a tudi iz pomanjkanja časa za temeljito pripravo igre. Poudariti moramo še to, da so nekateri prvič nastopali. Mladim igralcem želimo, da bi še naprej vztrajali pri gledališki dejavnosti in doživeli še veliko uspehov.

Iva Koršič

V četrtek, 10. marca, bosta v Katoliškem domu v Gorici dve predavanji v okviru teološko-pastoralnega tečaja, ki ga prireja šandreška dekanija. Prvo predavanje bo iz biblične teologije (g. Viljem Žerjal — »Pridi k nam Tvoje kraljestvo«). Drugo pa bo iz dogmatične teologije (p. Janko Hajšek - O nekaterih vidikih dogmatične teologije v novem Katekizmu).

Pred 18.000 dnevi je bilo '43.

Goriški filmski združenji Amidei in Kinoateljje in goriška Občina so pred dvema tedni podarili Gorici izreden dogodek. V kinu Vittoria na Travniku so skupaj priredili premiero filma *Pred 18.000 dnevi*, ki ga je izdelala mlada Goričanka Gabriella Gabrielli. Za svoj vstop v kinematografijo je izbrala zahtevno temo, do katere ji je prav izvor iz Gorice privzgojil posebno občutljivost. Gre za zgodbo o preganjanju hebrejcev v Italiji, v tistem fašističnem taborišču Ferramonti di Tarsia v Kalabriji čisto blizu Cosenze, ki je po svetu znano kot največje v Italiji. Zanj vedo bolj tujci kot pa sami Italijani, saj debata o tem, kaj so ali niso italijanski fašisti zagrešili ali storili, je bila nezadostno poglobljena. Smo pred primerom, ko hoče torej kinematografija stopiti na področje zgodovinskega razmišljanja in s svojo posebno prodorno močjo prispevati k temu, da se bližja preteklost nanovo premeditira. Zgodovinski dogodki so marsikdaj v strokovni literaturi drugače zapisani kot pa v spominu ljudi, ki so jih doživeli, tako da obstajajo različna poznanja o njih. Včasih se le-ta celo razhajajo. Raziskovalci se do zgodovine obračajo kar se da nevtrarno, pričevalci pa imajo do nje izredno osebno pristop, nabitega s čustvom. Nadobudna režiserka se je skrbno dokumentirala tako pri enih kot pri drugih: z raziskovalcem je premislila stvarnost italijanskih lagerjev, z ljudmi, ki so jih doživeli na lastni ko-

ži, pa skušala oživeti vsaj kanček njihovega naboja, ki jih je kar naprej silil k življenju. Taborišče in zgodba Juda Mosheja nam tako razgrinjata novo vsebino: pred očmi se nam ne zaigra tragika iz nacističnih taborišč, ampak neke vrste antiholokavst: vsakdanje bivanje in solidarnost, ki jo prav vsakdan rojeva, sta premostila najhujši mučilni stroj — lager, kar si jih je kdaj človeštvo izmislilo. Celó pazniki so prepričani, da morajo zapornike obdržati »parkirane« le do konca vojne. Ne vedó, da se njihova usoda piše drugje: med Italijani in Nemci so v teku pogajanja, da bi vse internirance predal Duce nacistom v znamenje zaveze. Mussolini je padel dve uri pred podpisom pogodbe smrti. Film o preživetju torej, in obenem dramatična zgodba o nevednosti, v kateri so se zaporniki pasli, da se je onkraj meje številnim prijateljem in sorodnikom zadala okrutna smrt, ki zasleduje še njih same. Nemogoče je zapisati tisto zgodovino s stavki, ki ne bi bili tragični, je pa mogoče poiskati v njej posameznike in skupine, zlasti njihova dejanja, ker imena niso preživela, tiste prave dokaze o inštinktu za življenje, ki ni izključil sotrpina, in o prisotnosti mogočnega človeškega čustva dobrohotnosti. Film zató, da se učimo drugače gledati na bližnjo zgodovino: popolneje.

Obenem še en opomin: Gorica je v sebi imela judovsko skupnost, danes izgubljeno bogastvo. Spomnimo se je.

Igor Devetak

SLOVENSKI CENTER ZA GLASBENO VZGOJO
»EMIL KOMEL« - GORICA

Štirideset let glasbe na Placuti

Katoliška knjigarna - Predstavitel publikacij
Petek, 11. marca 1994, ob 18. uri

Cerkev sv. Ivana - Spominska maša
Sobota, 12. marca 1994, ob 19. uri

Katoliški dom - Osrednja prireditel
Nedelja, 13. marca 1994, ob 18.30 uri

Vljudno Vas vabimo, da z nami praznujete naš jubilej.

Sovodnje

23. februarja je bila občinska seja.

Občinski svet je najprej odobril spremembe v pravilniku natečajev za sprejem osebja v občinsko službo. Spremembe namreč zahtevajo zadnja zakonska določila Dežele oz. državni predpisi lanskega decembra. Po teh določbah je nezdržljiva sedanja kvalifikacija občinskega redarja-obhodnika. Na podlagi letih bo lahko sovojenjska občinska uprava razglasila natečaj za izpraznjeno mesto upokojenega uslužbenca (redarja-obhodnika).

Osrednja točka dnevnega reda je bila razprava in odobritev proračuna za 1. 1994, ki predvideva 4.286 mil. izdatkov. Predvideni znesek za investicije znaša 2.428 mil. lir. Najpomembnejše postavke so: okrepitev vodovoda - 550 mil.; gradnja in popravila občinskih stavb - 550 mil.; posegi na športnih objektih - 220 mil. Predvideni so posegi v športnem središču na Peči; obnova slačilnic na športnem igrišču v Sovodnjah; odprava arhitektonskih ovir - 100 mil.; obnovev električne napeljave v šolah in vrtcih - 100 mil.; obnovev javne razsvetljave - 150 mil.; za

popravila in preureditev cest - 550 mil. Glavni stroški so za obnovo cest: Sovodnje-pokopališče-Peč ter gornji del ceste iz Rubij na Vrh sv. Mihaela in za glavno cesto v tej vasi.

Zanimivo je, da je odbor v letošnjem proračunu znižal prispevke kulturnim društvom na 2 mil. (lani 8 mil.); zvišal pa je postavko za financiranje kulturnih pobud na 5 milijonov. Tako so postavili nov kriterij, ker bodo na tak način nagradili društva glede na njihovo delovanje.

Športnim društvom bodo šli 4 mil. (lani 6). Dodatne prispevke naj bi črpali iz deželne zakona (54). Za predvideno izvajanje občinskega statuta glede dvojezičnega poslovanja bo šlo 10 mil. (lani 2).

V razpravi je odbornik za finance Petejan, ki je obširno razčlenil posamezne točke proračuna, senznanil svet o novem načrtu izgradnje socialnega središča-centra, ki ga mislijo v odboru dolgoročno izpeljati. V ta objekt naj bi bili vključeni nekateri občinski uradi. Nastal naj bi na področju že do sedaj načrtovanega središča-centra. Vključeno je področje otroškega vrtca. Tu naj bi nastal tudi trg (plac). V ta namen naj bi priredili natečaj strokovnjakov za

Mladinska maša v Podlonjerju

Podlonjerska verska skupnost je v nedeljo, 27. februarja, imela v svoji sredi skupino mladih, ki so z glasbo in besedo obogatili sv. mašo. V uvodnih besedah so dekleta podala nekaj misli na temo nasilja v svetu in želje po skupnem miru. Sploh pa je bilo celotno versko razpoloženje ubrano na to tematiko, saj so bile tudi pesmi, ki so jih mladi zapeli ob spremljavi kitar, orgel, violin in flavte, izbrane v duhu miru in ljubezni pred ljudmi. Prav tako je v okviru prvega berila bilo podano razmišljanje o dobroti, v kretnjah in besedah pa prikazan odlomek Abrahamovega žrtvovanja Bogu. Tudi iz drugega berila Pavlovega pisma nam je bilo jasno sporočilo, da bo božja ljubezen zmagala. Gospod Milan Nemač nas je ob evangeljskih besedah spodbudil, da naj bi kot kristjani širili luč evangelija v svetu. Tudi evharistični del bogoslužja so mladi izoblikovali s prošnjami in s petjem, v sklepem delu pa so prisotnim vernikom podelili podobico z molitvijo sv. Frančiška, ki naj jo vsakdo od nas nosi v srcu pri slehernem koraku na svoji življenjski poti.

Tako smo vsi doživeto prisostvovali nedeljskemu bogoslužju v Podlonjerju in pri tem obogatili tudi svoje duhovno izkustvo. Srečanje smo nato nadaljevali v župnijski dvorani, kjer sta nam Breda Susič in Raffaella Petronio podali svoje izkušnje z evropskega srečanja v Münchnu, kjer so se zbrali predstavniki mladih z namenom, da bi pomagali pri širjenju verske edinosti v Evropi.

Jadranka Cergol

Bencinski boni do 18. marca

Do torka je bil čas, da se stare, razveljavljene bencinske bone zamenja z novimi. Vsekakor je tržaška trgovinska zbornica odločila, da se bo razdeljevanje prve tranše letošnjih bencinskih bonov nadaljevalo do 18. marca.

izdelavo okvirnega načrta tega središča.

Ob zaključku razprave je načelnik svetovalske skupine SSK Černic izjavil, da na podlagi dejstev, da je odbornik za finance Petejan povabil načelnike svetovalskih skupin na pripravo in izdelavo proračuna, pri katerem so bili upoštevani in sprejeti dani predlogi, bodo glasovali za proračun v prepričanju, da bo odbor iznesene predloge v doglednem času tudi izvršil. Soglasno je bil odobren tudi proračun za triletno obdobje 1994-96.

Remo Devetak

Msgr. Franc Močnik biseromašnik

V petek, 18. marca, bo v dekanjski cerkvi Sv. Andreja v Štandrežu, ob 19. uri, slovesnost biserne maše msgr. dr. Franca Močnika, kanonika stolnega kapitlja. Med evharistično daritvijo bodo sodelovali verniki s tostran in onstran meje. Duhovniki, ki želijo somaševati, naj prinesejo s seboj albo in »papežev« mašni plašč. Pred sv. mašo se duhovniki zberejo v župnijskem domu. Po maši bo kratko srečanje v prostorih župnijskega doma.

Počastitev dneva slovenske kulture na Opčinah

Dvorana Prosvetnega doma na Opčinah je bila premajhna, da bi sprejela tako številno občinstvo, ki se je v nedeljo, 27. februarja, udeležilo Prešernove proslave. Prvič po dolgem času je bila proslava skupna, se pravi, da so jo skupno oblikovali tako društvo Tabor kot organizacije in zbori, ki so bolj katoliškega značaja. Dveurni program, ki je vseboval tako pevske in glasbene (zbori Tabor, Sv. Jernej in Vesela pomlad ter dijaki šole S. Kosovela in gojenca Glasbene matice) kot tudi recitatorske točke (s strani dramskih skupin Tabor in Tamare Petaros), je bil osredotočen na počastitvi štirih li-

terarnih in kulturnih ustvarjalcev, ki živijo in delujejo na Opčinah, in sicer Zori Tavčar, Vinku Beličiču, Alojzu Rebuli in Marku Sosiču. Odlomke iz njihovih del so prebrali že prej omenjeni člani dramskih skupin, Zora Tavčar in Vinko Beličič pa sta se občinstvu s svojimi deli predstavila kar sama. Četvorico slavjencev je občinstvo navdušeno pozdravilo. Poseben pečat proslavi sta s svojim izvajanjem dala gojenca Glasbene matice Andrejka Možina in Martin Vremec, na koncu pa so združeni zbori občuteno zapeli Vrabčvo Zdravljico kar je dokazalo navdušenje številnega občinstva.

Dr. Valentin Inzko v Dsi

V ponedeljek, 28. februarja, je bil gost Društva slovenskih izobražencev znani koroški slovenski javni in kulturni delavec dr. Valentin Inzko. Govoril je o koroških Slovencih včeraj, danes in jutri. Dr. Inzko je predstavil zgodovino koroških Slovencev in se ustavil pri vidnih osebnostih kot so Andrej Einspieler, dr. Jožko Tischler in nedavno preminuli dr. Franci Zwitter. O položaju koroških Slovencev danes in o njihovih perspektivah v bodočnosti pa je beseda tekla zlasti v diskusiji, ki je bila precej razgibana. Tako je beseda stekla o slovenskem šolstvu, o slovenščini v javnosti in na sodišču, o odnosih med Slovenci in Nemci (zlasti v Cerkvu), o gospodarskem položaju in o mešanih zakonih.

Ob nedeljah odprte trgovine?

Iz govora sv. očeta: »Vsakdanje zahteve, kdaj pa kdaj tako nujne, ne smejo zakriti važnosti ostalih vrednot, ki jih nedeljski dan brani: češčenje Boga, potrebni fizični in razumski počitek in gojitev družinskih čustev.«

Tudi tako posvečujemo Gospodov dan, kar velja tudi za trgovce.

Praznik knjige

V nedeljo, 27. februarja, se je v Trstu začel teden imenovan »Praznik knjige«. Kdor bo v tem tednu v knjigarni kaj kupil, bo imel 10-odstotni popust. Knjigarne bodo odprte tudi ob nedeljah. »Praznik knjige« se bo zaključil v nedeljo 6. marca.

V Tržaški knjigarni pa se je v torek, 1. marca, pričela sezona knjižnih razprodaj, ki bo trajala do konca meseca.

Gostilna »Pri pošti« v Bazovici išče novega najemnika. Tel. 040/226127.

V nedeljo, 13. marca, ob 17. uri, bo v Marijinem domu pri Sv. Ivanu, ul. Brandesia 27, srečanje z gospo Rožano Koštal, ki nam bo predstavila svojo Istro v pesmi in besedi. Toplo vabljeni!

SLOVENSKO STALNO
GLEDALIŠČE

Miroslav Krleža

V agoniji

Režija Boris Kobal

V četrtek, 3. marca, ob 20.30

ABONMA RED E

v petek, 4. marca, ob 20.30

ABONMA RED F

v ponedeljek, 7. marca, ob 16. uri

ABONMA RED H

v sredo, 9. marca, ob 16. uri

ABONMA RED G

v četrtek, 10. marca, ob 16. uri

ABONMA RED H

Dva obiska z Vzhoda

V Trstu se je v soboto mudil moskovski apostolski administrator Tadeusz Kandrusewicz. Pobudo za ta obisk je dal Odbor za povezovanje katoličanov za kulturo miru, ki se zavzema za solidarnostno podporo ruski Cerkvi. Kondrusiewicz se je srečal s tržaškim škofom Bellomijem. Padel je tudi predlog za duhovno pobratenje med Trstom in ruskim mestom Vladimir, kjer obstaja samo ena katoliška župnija.

V ponedeljek pa je v Trstu bil sarajevski škof vikar Pero Pranjić, ki je v hotelu Savoia spregovoril o človekoljubni pomoči žrtvam vojne v Bosni. V ta namen se je tudi srečal s škofom Bellomijem in ravnateljem tržaškega Karitasa don Mariom Del Benom. Msgr. Pranjić se je tudi spomnil treh tržaških časnikarjev, ki so pred nedavnim padli v Mostarju.

Mačkolje

V okviru pastoralnega področja BREG vabi župnijska skupnost Mačkolje na predavanje in pogovor na temo: »Človekovo dostojanstvo — kot danost, dosežek ali ovira«. Odvijal se bo v ponedeljek, 7. t.m., ob 20. uri, v župnijski dvorani. Govorila bosta zdravnica dr. Jadranka Vrh in duhovnik Lojze Kržišnik. Vljudno vabljeni!

SLOVENSKI CENTER ZA GLASBENO VZGOJO
»EMIL KOMEL« - GORICA

GLASBENA MATICA - GORICA

Koncertna sezona 1993/94

Flavta in kitar skozi čas

Giorgio Marcossi, flavta
Giulio Chiandetti, kitar

Bach, Giuliani, Castelnuovo-Tedesco, Piazzola

Katoliški dom, sredo, 9. marca 1994, ob 20.30

Dijaki imajo prost vstop.

Slovesno otvorili Sinhrotron pri Bazovici

V soboto, 26. februarja, so uradno predali namenu sinhrotron Elettra, to je svetlobni pospeševalnik ultravijoličnih in rentgenskih žarkov, ki so ga zgradili pri Bazovici. Ta stroj utegne imeti neslutene zmogljivosti pri najrazličnejših znanstvenih raziskavah. To je za Trst nedvomno velika pridobitev, s katero se naše mesto uvršča v vrh znanstvenih raziskovalnih središč. Zato se je slovesne otvoritve udeležil tudi italijanski ministrski predsednik Ciampi, poleg njega pa veliko uglednih gostov iz Italije in drugih držav. Tudi Slovenija je poslala svojo delegacijo, ki jo je vodil minister za znanost in tehnologijo Rado Bohinc. Slovenija sploh od vsega začetka sledi razvoju gradnje sinhrotrona in se zanima za to, da bi prevzela oz. sama zgradila eno izmed 22 predvidenih žarkovnih linij.

Seveda je bila otvoritev priložnost za razpravljanje tudi o drugih zadevah, ki niso ravno vezane na sinhrotron. Med drugim je italijanski premier Ciampi omenil pogajanja o nadgradnji osimskih sporazumov in o zaščiti manjšin. Zopet so se pojavile že znane netočnosti, ki so pri italijanskih politikih kar prepogoste. Zaradi tega je prišlo tudi do kritične tiskovne note Slovenske skupnosti, ki je med drugim opozorila na nespoštovanje obveznosti, ki so bile sprejete s sporazumom o namestitvi sinhrotrona pri Bazovici 13. aprila 1991.

Prav tu pa se je treba ustaviti ter pomisliti nekoliko na razvoj dogodkov in na okoliščine, ki so privlekle do tega, da so sinhrotron zgradili na bazoviški gmajni. Znano je dolgotrajno nasprotovanje Slovencev gradnji pri Bazovici, saj je tržaški protislovenski lobi v njej videl ne samo tehnološki napredek, ampak tudi (če ne predvsem!) možnost, da se slovenski narodnostni skupnosti še enkrat odščipne kos njene zemlje. Po mnenju mnogih bi bili sinhrotron lahko zgradili na območju raziskovalnega središča pri Padričah, saj je bilo območje T8 pri Bazovici last domačega prebivalstva, ki je na njem opravljalo najrazličnejša dela. Tem prizadevanjem navkljub pa smo bili znova priče razlašcanju slovenske zemlje in zopet se je sicer v bistvu pozitivna pobuda spremenila v oškodovanje slovenske manjšine. Nejasna je bila tu vloga nekaterih slovenskih vodilnih krogov (na večerji z nobelovcem Carlom Rubbio ipd.). Sedaj so se na Tržaškem razmere vsaj deloma spremenile, protislovenski lobi je bil na občinskih volitvah poražen, Slovenci pa še vedno čakamo na pravično odškodnino...

nl

Kaj pravzaprav je sinhrotron?

Sinhrotron je oznaka za eno od vrst pospeševalnikov, naprav, ki pospešujejo elektrone skoraj do svetlobne hitrosti (300.000 kilometrov na sekundo). Pri kroženju oddajajo svetlobo, ki jo potem uporabljajo za razne poskuse. Sinhrotron Elettra, ki so ga odprli pri Trstu, je najmočnejši in najboljši izvir ultravijolične in rentgenske svetlobe na svetu. V nasprotju z napravami v Švici in drugod, ni namenjen eksperimentom z elektroni, zato je tudi mnogo manjši — njegov premer je 80 metrov.

Italijanska vlada je projekt odobrila leta 1985, leta 1991 so začeli z gradbenimi deli, naprave pa so zagnali dve leti kasneje. Elettra naj bi rutinsko delovala do sredine letošnjega leta. Celotni projekt je stal okoli 200 milijonov dolarjev, letni obratovalni stroški pa znašajo 30 milijonov dolarjev.

Barkovlje

Hvaležni smo g. škofu za njegov obisk, ko se je od 19. do 22. febr. mudil med nami kot prijatelj med prijatelji.

V polni cerkvi smo ga pričakali za pozdrav italijanski in slovenski verniki, župnik g. Elio Stefanuto za italijanske, g. Jože Špeh za slovenske; prosila sta ga, naj nam blagohotno prisluhne in nas po potrebi opomni. Ko se je odstranil italijanski del vernikov, je g. škof prisostoval naši sobotni liturgiji, še prej pa molitvenemu bogoslužju večernic. Izrazil je zadovoljstvo nad ubranim petjem in urejeno izvedbo bogoslužja. Kar je možno izpopolniti, naj načrtujemo še za korak naprej.

V nedeljo, 20. t.m., smo se srečali s škofom v župnijski dvorani s pastoralnimi delavci in vsemi, ki sodelujejo v župniji. Predstavniki italijanske skupnosti je prebral svoje poročilo o raznovrstni dejavnosti posameznih odsekov. Zlasti bogata je razvejana mladinska ekipa, ki prisloži na pomoč ob vsaki potrebi slovenski skupnosti. Gdč. Nada Martelanc je v obeh jezikih poročala o Bratovščini rožnega venca, Vincencijevi konferenci, dobrodelnosti za begunce in v misijonih, o katehizi itd. Pri obeh poročilih je bilo vidno bratsko sožitje obeh skupnosti.

Iz nagovora g. škofa bodisi pri sv. mašah kot na srečanju skušam približati nekaj njegovih misli.

V nedosegljivosti nadnaravnega področja nas povezuje vrhunsko ponavzočenje Boga v obhajanju Evharistije. Logično se zato vključuje potreba po metodični obravnavi kateheze. V današnji zmešnjavi imamo kašipot, ki sloni na treh trdnih stebrih: katehizi, intenzivni molitvi ter obhajanju Evharistije. Še posebej je poudaril moč intenzivne molitve malih skupin, skrb za čim lepše doživljanje liturgije, poglobljeno vsebino zakramentov ter druge verske vaje, ki jih vedno spremlja delovanje milosti. Upoštevajmo dovzetnost človeškega duha pri mašah za pokojne in pri žalnih obredih, da jim dodamo kanček srca. Kot potomci Adamovega rodu in debila spoznavamo svojo končnost in grešnost. Po Kristusu pa smo deležni božjega Duha in po njem ustvarjeni za novo življenje. Njegova stvariteljska moč zakonito razpolaga z nami in je v Njem obsežna vsa možnost človeštva, da nas preobrazi v novega človeka.

Pekoč je naš problem o več kot tridesetletnem pomanjkanju duhovnikov. Pritrdili smo o današnjem blagostanju družin, ki nosi del krivde. Vendar ne vse. Še imamo duhovnike, ki v semenišču niso smeli spregovoriti v svojem jeziku. Takratni zgodovinski dogodki so marsikoga iztirili in v tej luči je marsikaj razumljivo. Slabi režimi in ideologije imajo dolgoročne posledice.

Pri zaključnem srečanju nas je g. škof opogumil rekoč, da ima naša kultura zdrave korenine in vse se še lahko popravi s pomnoženo molitvi-

jo, pri kateri se razodeva božja vse-mogočnost.

Mimogredé naj omenim, da pri sobotnih hvalnicah in sv. maši v kape-li Novega sv. Antona vključujemo v svoje molitve vse naše brate someščane italijanskega jezika. Želimo si od njihove strani podobnega duhovnega gostoljublja.

Hvala g. škofu za vse dobre želje in vzpodbudne besede, in naj nas spremlja njegov pastirski blagoslov. F.V.

Seja pokrajinskega sveta SSK

Minuli četrtek, 24. t.m., je pokrajinski svet Slovenske skupnosti v Trstu pod predsedstvom Jožeta Škerka nadaljeval z obravnavanjem točk dnevnega reda iz prejšnje seje, med katerimi je bila tudi izvolitev novih vodstvenih organov. Uvodoma je politični tajnik Martin Breclj pojasnil razloge, zaradi katerih je svojo izvolitev sprejel s pridržkom, in ki so se nanašali na notranje odnose v strankinem življenju. Po razčiščenju spornih zadev je tajnik umaknil pridržek.

Sledila je razprava o značaju in nalogah strokovnih komisij, ki naj delujejo v okviru pokrajinskega sveta. Ustanovljene so bile pravna, šolska, gospodarska, prostorska in socialna komisija. Sestava komisij bo dopolnjena še z drugimi člani, ki jih bodo izbrale komisije same.

Drugi del seje pokrajinskega sveta je bil posvečen izčrpnemu osvetlitvi političnega položaja v zvezi s parlamentarnimi volitvami 27. marca, s posebnim ozirom na pričakovanja in zahteve slovenske narodnostne skupnosti kot političnega subjekta. V razpravi je bilo ugotovljeno, da pri oblikovanju kandidatur žal ni prišla dovolj do izraza slovenska manjšina kot pluralistično razvejan politični subjekt, kar bi lahko imelo tudi negativne posledice pri volilnih izbirah naših ljudi. Celotno vprašanje je v proučevanju deželnih strankinih organov. Odločilno vlogo ima po statutu deželni svet stranke, ki se bo sestel v prvi polovici marca in določil temeljne smernice o zadržanju do posameznih omizij, strank in kandidatov. Vsekakor je treba obžalovati dejstvo, da Demokratičnemu zavezništvu ni uspelo pravočasno zadostiti vsem formalnostim za kandidature njenega predstavnika na volitvah za proporcionalno izvolitev poslancev.

Pokrajinski svet SSK vabi slovensko javnost in volivce, naj skrbno sledijo predvolilnim dogajanjem in še zlasti zadržanju posameznih kandidatov do naše manjšinske problematike. Stranka Slovenske skupnosti bo, tako na pokrajinskih ravneh kot na deželni ravni, pravočasno pojasnila navodila slovenskim volivcem, kako naj se ravna pri izbiri kandidatov, ki naj bi jim zaupali svoj glas.

Mladi proti vojni

»Ne bomo si dali miru, dokler ne izbruhne mir.« Tako se je izrazil od 800 do 1.500 mladih, ki so se v nedeljo popoldne na tržaškem Velikem trgu zbrali, da bi manifestirali proti vojni v Bosni. Shod je priredila organizacija Mladi za zedinjen svet, ki je dala pobudo za druge podobne manifestacije po raznih državah Evrope. V Trst so prišli mladi iz vse severno-vzhodne Italije, prisotna pa sta bila tudi predstavnika slovenskih in hrvaških Mladih za zedinjen svet.

G. Jože Kunčič - 70 let

V sredo, 23. februarja, je slavil sedemdesetletnico rojstva g. Jože Kunčič, župnik v Svetem križu pri Trstu. Rodil se je leta 1924 v Ilirski Bistrici. Šolal se je doma, pet let v malem semenišču na Reki, dve leti v Šentvidu pri Ljubljani in za kratko dobo v ljubljanskem bogoslovju. Opravil je tudi eno leto vojaščine v Postojni. Ker so ga rdeči skušali spraviti v svojo »službo«, je zapustil Slovenijo in odšel v Argentino. Tu je dokončal teološke študije in 13. jan. 1952 prejel mašniško posvečenje v Buenos Airesu.

Po mašniškem posvečenju je odšel v državo Čile, kjer je kot dušni pastir ostal štiri leta. Iz Čila je prišel v Trst in tu je deloval po eno leto kot kaplan v Bazovici, Dolini in kot poddravnatelj Marijanišča. Leta 1959 je postal dušni pastir v Sv. križu: najprej kot kaplan, nato kot žup. upravitelj in od 17. aprila 1966 dalje kot župnik. Od 25. junija 1992 je tudi dekan openskega dekanata.

G. Kunčič je zavzet, odločen in skrben dušni pastir. Teško bi bilo naštet, kaj vse je naredil za kriško cerkev in za župnijo. V župnijo je poklical redovnice. Velik pobudnik je apostolstva molitve, odličan skrbnik za misijone (zlasti za pomoč duhovniškim poklicem) in za duhovne obnove v župniji ter duhovne vaje za žene in dekleta. Že več let skrbi za radijske postne govore in za širjenje Našega koledarja.

Nekaj let je bil vnet predsednik Duhovske zveze ter predsednik Odpora za Marijanišče.

G. Jože! Želimo Ti: pogumno naprej! I.šk.

Prva letošnja številka Mladike

Izšla je prva številka Mladike v letošnjem letu. Uvodnik izpod peresa Saše Rudolfa z naslovom Bosna in mi obravnava tragično vojno na Balkanu v luči smrti treh tržaških reporterjev - Marca Luchette, Saše Ote in Daria D'Angela. Objavljen je tudi govor, ki ga je imel Saša Rudolf na žalni slovesnosti v spomin Saše Ote, ki je bila v Borštu 1. februarja letos.

Uvodniku sledi novela Sebastijana Preglja Sence preteklosti, le-tej pa intervju Zore Tavčar z dr. Vesno Sossi (Sosič), tržaško rojakinjo, ki deluje kot raziskovalka na univerzi v Vancouverju v Kanadi. Drago Štorka se spominja nedavno preminule bivše igralko slovenskega tržaškega gledališča Tee Starčeve, Janko Jež pa je prispeval drugi del sestavka o obisku avstrijskega cesarja Ferdinanda I. v naših krajih leta 1844. O reformi in avtonomiji šole piše Adrijan Pahor; Branko Marušič se v svojem prispevku spominja 10-letnice smrti Camilla Medeota, Zora Tavčar pa je za rubriko Tisk od Triglava do Andov podala poročilo o 150. številki revije Primorskih srečanj. Sledi več ocen izpod peresa Magde in Martina Jevnikarja. Prisotne so tudi ostale Mladikine rubrike (Antena, Mogoče ne veste, da..., Pod črto, Čuk na Obelisku). Objavljenih je tudi nekaj pesmi Vladimirja Kosa.

Mladinska priloga Rast obširno poroča o III. Slovenija partyju, in objavlja tudi intervju z ministrom Janezom Janšo. V Rasti zasledimo še poročilo o evropskem tajzejskem srečanju mladih, grafološki kotiček in druge zanimive prispevke.

Obisk letalonosilke

Ameriška letalonosilka Saratoga je že stara znanka tržaškega mesta in seveda tudi njegovega pristanišča. Že večkrat je bila pri nas, še posebej, v zadnjih časih, ko opravlja službo nadzorovanja v Jadranskem morju prav zaradi vojne v Bosni. Tokrat je bila v Trstu do torka. Obiskalo jo je na stotine Tržčanov, 5.000 ameriških monarjev, ki tvorijo njeno posadko, pa je spet imelo priložnost obiskati naše mesto in okolico.

Ob mednarodnem letu družine

Bralci Katoliškega glasa gotovo že veste, da obhajamo letos mednarodno leto družine. In gotovo ga boste hoteli na tak ali drugačen način proslaviti tudi vi. No, Marijin dom v ulici Risorta in gledališka skupina Slovenskega kulturnega kluba vam nudita odlično priložnost, da to storite že to nedeljo, 6. marca, ob 17.15, ko bo na odrskih deskah ponovno zaživela mladinska »Igra zamenjav« ali »Skupaj je lepše«.

Igra govori o dveh dekletih, ki sta si strašno podobni in ki se prvič srečata na nekem letovanju. Čeprav živi ena v Milanu z očetom, druga pa v Trstu z mamo in čeprav sta bili obe vedno prepričani, da sta edinki, prav kmalu ugotovita, da sta v resnici dvojčici in da sta šli živet vsaka z enim od staršev, ko sta se onadva ločila. Dekleti hočeta izvedeti, zakaj sta se starša ločila, želita pa se tudi srečati z očetom oziroma z mamo, od katerih sta se morali oddaljiti, ko sta bili še čisto majhni. Zato se odločita, da si bosta zamenjali vloge: Marija, ki je živela prej z mamo v Trstu, bo šla namesto Kris v Milan k očetu, in obratno. Kaj vsega bosta tako nakuhalo, pa boste lahko sami izvedeli, če si boste igrice ogledali.

Veseloigro, je po Kästnerjevi mladinski povesti dramtizirala in priredila Lučka Susič, za glasbo je poskrbel Štefan Bambi, za sceno pa Jasna Merku.

Breda Susič

Postni govori po radiu Trst A so tudi letos vsak tork in petek ob 16.45. Letošnja tema je zakrament sprave ali spovedi. V naslednjem tednu bosta na sporedu sledeča govora:

— Zakrament sprave - p. Roman Tkauc (Sveče na Koroškem).
— Izpraševanje vesti - p. Maks Klanjšek (Ljubljana).

Postni govori v cerkvi sv. Jakoba v Trstu potekajo letos ob 16.30 (ob 16. uri je križev pot). V nedeljo, 6. marca, bo p. Janez Šamperl govoril na temo: Družina, Cerkev v malem - ... in moj delež? V nedeljo, 13. marca, pa bo p. Janez Šamperl govoril na temo: Oltarno občestvo - družina bratov in sester.

Mesečna maša za edinost (vsak prvi ponedeljek) bo v ponedeljek, 7. marca, ob 17. uri, v Marijinem domu v ulici Risorta 3. Sledil bo ekumenski razgovor ob diapozitivih.

Sklad Mitja Čuk
prireja

VIII. zimske igre

v nedeljo, 6. marca 1994,
na Piancavallu.

Prijave za avtobusni izlet:
urad na Opčinah, Narodna ul. 126,
med 10.30 in 13.30.
Tel. 040/212289

Molitveno srečanje v Ogleju

Oglejska bazilika, stoletni simbol Kristusovega oznanjenja, je v soboto, 19. februarja, dvignila krik proti vojni na Balkanu in proti brezposelnosti, posebno v naši deželi.

Sveti obred so darovali trije škofje iz naše dežele: mons. Bellomi iz Trsta, mons. Bommarco iz Gorice in mons. Brolo iz Vidma. Z veseljem so se odzvali vabilu, saj je goriški nadškof dejal, da sta mir in zaposlitev najvišji vrednoti skupni vsem. Takrat, ko človeške moči pojemajo pred nesmiselnim bratomornim klanjem, ostaja še upanje in vera v Najvišjega. Bilo je prisotnih veliko županov, raznih političnih delavcev in predstavnikov humanitarnih organizacij. Deželni predsednik Tavanut je podprl take iniciative in si želel ve-

like in skupne akcije solidarnosti za begunce in za tiste, ki so še na vojnih prizoriščih in se dan za dnem borijo s smrtjo.

Srečanje so sklicali tudi zaradi danes izredno perečega problema brezposelnosti. V naši deželi je izredno visoka in prizadene zlasti mlade. Proti temu pa se moramo vsi boriti, od delavca do politika; samo skupne moči lahko izboljšajo socialno stanje in ustvarijo nova delovna mesta.

Pri prezbiteriju v baziliki stoji železni križ iz Knina. Poslali so ga potem, ko je granata razrušila cerkev. Tam bo ostal, dokler ne bo na Balkanu utihnila vojna vihra. Skozi ves postni čas bo opominjal vse vernike na vrednoto miru, katere je današnji svet tako potreben. **MR**

Prosvetno društvo »Štandrež«

Aldo Nicolaj

Veselje do življenja

Igra: Mira Lampe-Vujičić

Režija: Janez Starina

Člana Primorskega Dramskega Gledališča

Predstava bo v nedeljo, 13. marca, ob 17. uri, župnijski dvorani A. Gregorčič v Štandrežu.

Prva Prešernova proslava v Kanalski dolini

Kanalska dolina je Slovencem doma, v zamejstvu in po svetu tako znana, da je ni treba predstavljati. Njene značilnosti, pa naj gre za naravne lepote ali jezikovno in narodnostno heterogenost, so prav tako poznane skoro vsakemu zavednemu Slovencu. Lepota slovenske besede in pesmi, ki ima v sebi tipično korosko melodijo, je zaznavna ne le prebivalcem Ukev, Žabnic in Trbiža, ampak sega dlje v svet.

Zdi se čudno, a je res, da je ta dolina šele prvič po vojni (in sploh v svoji zgodovini) praznovala Prešernov dan ali dan slovenske kulture. Nedvomno gre za to zasluga in priznanje društvu Planika ter domačemu kulturnemu animatorju Salvatoreju Venosiju, ki so si ta praznik omislili in ga tudi izvedli.

Proslava je bila v Naborjetu, 18. februarja letos, in je pritegnila veliko število domačih obiskovalcev in ljubiteljev slovenske kulture ter veliko število gostov iz Slovenije, Trsta in Gorice. Prireditelj je bila v znani Beneški palači, ki je bila za to priložnost polno zasedena.

Večer je otvoril in nato povezoval Peter Gerdol. Poseben ton oz. pečat so prireditvi dali mali recitatorji, obiskovalci tečajev slovenščine, pod vodstvom mlade profesorice Irene Šumi. Pevske točke sta oblikovala moški oktet Franceta Prešerna iz Žirovnice pri Kranju in domači Višarški kvintet iz Ukev pod vodstvom Ane Missoni. To so pevsko izredno ubrana dekleta, ki s posebno mehko posredujejo poslušalcu slovenske, nemške, italijanske in furlanske pesmi. Tudi na tej prireditvi so znane navdušili prisotno občinstvo.

Na tem večeru je bila seveda zelo zanimiva predstavitev zadnje knjige domačina Rafka Dolharja, o katerem je spregovoril Salvatore Venosi. Predstavil ga je kot domačina, ki se vedno rad vrača v svojo rodno dolino, potem ko se je v slovenskem širšem prostoru uveljavil kot zdravnik, gornik in planinec, pisatelj in javno-

politični mož. Odlomke iz knjige je bral Livio Valenčič.

Osrednji govor o Prešernu, njegovem obdobju in njegovih delih je imel na proslavi Anton Sivec, ki je podčrtal predvsem pesnikova prizadevanja za narodno uveljavitev v času hudih germanskih pritiskov in asimilacije.

Gostje (med njimi naj omenimo sekretarja za Slovence po svetu pri slovenskem Zunanjem ministrstvu dr. Venclja, generalnega konzula Slovenije Šušmelja, naborješkega župana De Marchija, ljubljanskega župana Strgarja in predstavnika SSO in SKGZ) so prvi proslavi Prešernovega dne v Kanalski dolini sledili z zanimanjem in s poslušanjem za kulturne, etnične in narodnostne vrednote ter za probleme te enkratne doline pod Sv. Višarjami.

D.Š.

V ponedeljek, 7. marca, bo v Društvu slovenskih izobražencev v Trstu govoril dr. **Drago Ocvirk** na temo: Z drugimi do lastne uresničitve. Začetek ob 20.30.

Vljudno Vas vabimo na občni zbor konference Svetovnega slovenskega kongresa za Furlanijo-Julijsko krajino, ki bo v petek, 11. marca, ob 20. uri v prvem sklicu in ob 20.30 v drugem sklicu v Prosvetnem domu na Opčinah.

Predlog dnevnega reda:

1. Otvoritev zasedanja in izvolitev organov zasedanja (predsedstvo, volilna komisija).
2. Predsedniško poročilo.
3. Pozdravi gostov.
4. Tajniško in blagajniško poročilo.
5. Poročilo predsednika nadzornega odbora. Poročilo predsednika razsodišča.
6. Razprava o poročilih.
7. Razrešnica.
8. Objava kandidacijske liste ali list.
9. Volitve organov Konference in delegatov za drugo svetovno zasedanje.
9. Razno.

Voščilo

Mirijam in Adrijanu se je pridružil Tadej. S srečnima staršema se veseli prijatelj.

Šport

ODBOJKA - MOŠKA C2 LIGA

16. kolo

Olympia CDR - Rozzolo

3:1 (15:5, 7:15, 15:10, 15:6)

Olympia: Terpin A., J. in S., Vogrič A. in M., Petejan, Povše, Maraž, Bensa, Komjanc

Olympia si je porazu v derbiju hitro opomogla proti tržaski ekipi Rozzola. Naši so bili tehnično in atletsko bolj pripravljeni, zato jim srečanje ne bi smelo povzročiti večjih preglavic, ko bi igrali zbrano skozi vso tekmo.

V prvem setu je takoj povedla Olympia, ki je z blokom zaustavila najnevarnejšega nasprotnikovega napadalca; igrala je hitro in učinkovito ter set osvojila brez vsakršnih težav. Žal so naši v drugem setu popustili, predvsem v sprejemu. Gostje so servirali dobro, medtem ko sprejemalci Olympie tokrat niso imeli najboljšega dneva, kar je večkrat vplivalo na učinkovitost napadov. Našim ni niti v nadaljevanju uspelo obrniti poteka seta, tako da je ta pripadel gostom. V tretjem setu se je nadaljevala negotova igra domačih, čemur so bile priča številne nepotrebne napake. Na srečo so se gostje razburili zaradi nekaterih sodniških odločitev (kakor v derbiju prejšnjega tedna je bil tudi tokrat prisoten le en sodnik) ter tako prepustili set našim. V četrtem nizu se je končno spet dvignila kvaliteta igre Olympie, tako da zmaga ni bila nikoli pod vprašajem.

Olympia je s to zmago ohranila drugo mesto na lestvici, boj za napredovanje pa je vedno bolj izenačen. Na vrhu je še vedno Sloga, dve točki za Olympio in Natisonio pa je Soča, ki je v tem kolu v okrnjeni postavi žal klonila na gostovanju v Prati.

Igor Povše

Osemdnevno potovanje na Irsko

Katoliški glas vabi na osemdnevno poletno potovanje na Irsko, od 21. do 28. julija letos. Potovali bomo z letalom, na Irskem pa bomo imeli na razpolago udoben turistični avtobus.

Irška je zaradi svojih zelenih površin imenovana tudi zeleni otok. Njena zgodovina je bila zelo burna in svojevrstna. Irci so skozi tisočletje ohranili katoliško vero in bili vedno zvesti rimskemu papežu. V prvem tisočletju je z Irške izšlo mnogo misijonarjev, ki so od 6. do 8. stoletja in še pozneje, pokristjanili velik del Evrope. Irski misijonarji so v 7. in 8. stoletju oznanjali evangelij našim slovenskim prednikom v Karantaniji. Najpomembnejši med njimi je bil za naše prednike sv. Modest, škof pri Gospe Sveti.

Naša pot po Irski nas bo vodila iz glavnega mesta Dublina proti severu do mesta Cavan, nato proti severozahodu do Sliga. Nato bomo potovali mimo jezer in nizkih gričev ter slikovitih vasi do Westporta in Leenauna ob fjordu prav do naravne skalnate obrambe proti Atlantskemu oceanu v pokrajini Burren do Galwaya. Osvojile nas bodo podobe srednjeveških vasi in samostanov, odkoder je izvirala stroga, a ljudomila meniška pobožnost.

Potovali bomo skozi Killarneya do Corka in Kildare, kjer je živel sv. Brigita Irška (v drugi polovici 5. stol.), in zaključili krog potovanja v Dublinu.

Kdor se bo udeležil tega potovanja, bo prav gotovo zadovoljen, ker mu bo nudilo veliko novih doživetij in spoznanj.

Vpis samo na upravi Katoliškega glasa v Gorici. Treba je dati na račun 300.000 lir, ostalo pa mesec dni prej.

Udeleženci bodo dobili podrobnejša navodila in celotni program potovanja. Tehnično vodstvo bo kot prejšnja leta imela agencija IOT iz Gorice.

Lepo povabljeni vsi, ki so dobre volje in imajo radi prijetna potovanja!

Sožalje

Žalovanju ob smrti Zale Vuk vd. po poslancu v rimskem parlamentu in borcu za narodne pravice Slovencev v Italiji dr. Engelbertu Besednjaku se pridružuje Slovenska skupnost.

DAROVI

Za bolne otroke v misijonih: N.N. 100.000 lir.

Za popravilo orgel v Števerjanu: N.N. 50.000; N.N. 100.000; cerkveni pevski zbor in župnik 200.000; N.N. upokojenka 50.000; N.N. 100.000; N.N. 50.000; Mirko Mužič 50.000; N.N. ob 80-letnici tete Marice 50.000; Milka Mužič 150.000 lir.

Za ogrevanje v Števerjanu: N.N. nona 50.000 lir.

Za cerkev v Števerjanu: N.N. 100.000; N.N. 50.000; nekateri dobrotniki 100.000; N.N. družina 200.000; N.N. nona ob obletnici moževe smrti 50.000; N.N. 21.000; N.N. 70.000; N.N. v spomin pok. Vilme Miklus-Perše 50.000; N.N. 100.000; N.N. 70.000; N.N. 50.000; N.N. 50.000; N.N. 70.000 lir.

Za cerkveni pevski zbor iz Števerjana: N.N. 50.000; Marica Vogrič 80.000 lir.

Za cerkev na Jazbinah: druž. Colja 60.000 lir.

Za novo fresko na Jazbinah: sestri Tronkar 100.000; nona Kristančič 50.000; Bogomila Medvešek 50.000; Erna in družina Prinčič 50.000; N.N. 35.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: v počastitev spomina Danielinega očeta učiteljki osnovnih šol: O. Župančič, F. Erjavec, J. Abram in neučno osebje darujejo 221.000 lir.

Za slov. Karitas: N.N. druž. iz Mačkolj 100.000; N.N. 100.000 lir.

Za Katol. tisk: druž. iz Mačkolj 100.000 lir.

Za cerkev v Mačkoljah: Alma Stepančič ob spominu na mamo 100.000 lir.

Za ogrevanje cerkve v Mačkoljah: Mira Smotlak 100.000; N.N. 100.000 lir.

Olga Štokovič za cerkvene pevce iz Mačkolj 50.000 in za ogrevanje cerkve v Mačkoljah 50.000 lir.

Za Karitas: Albina Bresciani 30.000; I.G. 200.000 lir.

Ob krstu hčerke Karin daruje Lučana Rožič po 50.000 lir za misijone in za begunce iz BiH.

Za cerkev Sv. Ivana GO: N.N. 1.000.000 lir.

V spomin pok. Angele Abuje daruje V. Vidmar za cerkev Sv. Ivana v Gorici 100.000 in za lačne 150.000 (skupaj 250.000 lir).

Za Marijin dom pri Sv. Ivanu v Trstu: v spomin brata duhovnika Lojzeta Zupančiča Marica Zupančič 200.000 lir.

V spomin mame Ane Buzečan ob 20. obletnici smrti Severina 50.000 lir.

Ob 10. obletnici smrti očeta Antona Mirjana in Nino Parovel 50.000 lir.

Za Slovensko Vincencijevo konferenco iz Trsta daruje Marica Zupančič v spomin na pokojnega brata Lojzeta 100.000 lir.

Za slovensko Karitas 100.000 in za šentjakovski Kulturni dom 50.000 lir daruje, namesto cvetja na grob Milana Guliča nečakinja Darina.

Za slovensko Karitas 50.000 lir in za kapelo sv. L. Mandiča daruje, namesto cvetja na grob Milana Guliča, Meri Černigoj.

Za Marijin dom v ul. Risorta daruje Liljana Furlan 50.000 lir namesto cvetja na grob Milana Guliča.

Radio Trst A

Poročila: ob 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00.

Sporod od 6. do 12. marca 1994

Nedelja: 8.20 Koledar. 8.30 Kmetijski tehnik. 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 10.00 Mladinski oder: »Dvojne počitnice«. Napisal Brane Dolinar. 11.30 Filmi na ekranih. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Srednjeevropski radijski obzornik. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Božanska komedija: Vice. 15.00 Krajevne stvarnosti. 16.00 Šport in glasba. 17.30 Z naših prireditelj.

Ponedeljek: 8.10 Vaš Pepi in papači. 9.15 Ivo Andrić: »Most na Drini«. 10.30 Intermezzo. 11.45 Okrogla miza. 12.45 Zborovska glasba na Gregorčičevo besedilo. 13.20 Kmetijski tehnik. 14.10 Radijska kviz oddaja za otroke. 15.10 Panta rei. 15.30 Mladi val. 16.45 Postni govori. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Brezposelnost: teorija in praksa.

Torek: 8.10 Skozi tančico molka. 8.30 Soft Music. 9.15 Ivo Andrić: »Most na Drini«. 10.30 Intermezzo. 11.45 Okrogla miza. 12.45 Zborovska glasba na Gregorčičevo besedilo. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Aktualnosti. 16.00 Mladi val. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Božanska komedija: Vice.

Sreda: 8.10 Srednjeevropski radijski obzornik. 9.15 Ivo Andrić: »Most na Drini«. 10.30 Intermezzo. 11.45 Okrogla miza. 12.45 Zborovska glasba na Gregorčičevo besedilo. 13.20 Na goriškem valu. 15.00 Made in Italy. 15.30 Mladi val. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Šaljivo-resno.

Četrtek: 8.10 Po poteh naših izseljencev. 8.40 Revival. 9.15 Ivo Andrić: »Most na Drini«. 10.30 Intermezzo. 11.45 Okrogla miza. 12.45 Zborovska glasba. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Veš, poet, svoj dolg? 15.00 Slovenska iahka glasba. 15.30 Mladi val. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Dopisnice z najbližnjega vzhoda.

Petek: 8.10 Dopisnice z najbližnjega vzhoda. 8.40 Potpuri. 9.15 Ivo Andrić: »Most na Drini«. 10.30 Intermezzo. 11.45 Okrogla miza. 12.45 Zborovska glasba. 13.30 Za smeh in dobro voljo. 13.45 Narodnozabavna glasba. 14.10 Otroški kotiček: »Poslušajmo, rišimo in pišimo!«. 14.30 Od Milj do Devina. 15.00 Nekaj minut z... 15.30 Mladi val. 16.45 Postni govori. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Kulturni dogodki.

Sobota: 9.00 Z zdravo hrano do zdravega duha. 9.20 Potpuri. 10.00 Poročila. 10.10 Koncert. 11.35 Potpuri. 12.00 »Ta rozajanski glas«. 12.45 Glasnik Kanalske doline. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Nediški zvon. 15.00 »Ena se tebi je želja spolnila«. 15.30 Soft Music. 16.00 75 let po 1. svetovni vojni. 16.30 Glasba za vse okuse. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Prežihov voranc: »Doberdob«.

KATOLIŠKI GLAS

Tednik

List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Teden«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949

Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949

Glavni in odgovorni urednik:

Dušan Jakomin

Izdaja: Zadruga Goriška Mohorjeva

Riva Piazzutta, 18 - Gorizia - P.I. 00480890318

Tiska: Tiskarna Budin

Riva Piazzutta, 18 - Gorizia

Letna naročnina v lirah:

Italija	55.000
Slovenija	55.000
inozemstvo	80.000
zračna pošta	100.000

Oglaš in osmrtnice: za vsak mm višine v širini enega stolpca 1000 lir, k temu dodati 19% IVA

Član:

ZDRUŽENJE ITALIJANSKEGA PERIODIČNEGA TISKA

ZVEZA ITALIJANSKIH KATOLIŠKIH TEDNIKOV